

TELEMARK
FYLKESKOMMUNE

Eierskapsmelding

Vedtatt av Telemark fylkesting 15. juni 2012

www.telemark.no

Innhold

1	Innledning.....	4
2	Hensikt med eierskapsmeldingen.....	4
3	Eierskapspolitikk.....	4
3.1	Motiver for eierskap.....	5
3.1.1	Hovedprinsipp om motiver for eierskap.....	6
3.2	Valg av organisasjonsform	6
3.2.1	Hovedprinsipper ved valg av organisasjonsform.....	8
3.3	Roller.....	8
3.3.1	Eier	8
3.3.1.1	Fylkestinget	9
3.3.1.2	Eierorganer – formelle eiermøter	9
3.3.1.3	Uformelle eiermøter	11
3.3.1.4	Hovedprinsipper for styring fra eier	11
3.3.2	Styret	11
3.3.2.1	Styrets ansvar.....	11
3.3.2.2	Styresammensetning.....	12
3.3.2.3	Habilitet	13
3.3.2.4	Godtgjørelse.....	14
3.3.2.5	Hovedprinsipp vedrørende styret.....	15
3.3.3	Daglig leder	15
3.3.3.1	Hovedprinsipp vedrørende daglig leder	15
3.3.4	Fylkesadministrasjonen.....	15
3.3.4.1	Hovedprinsipp vedrørende fylkesadministrasjonen	17
3.3.5	Kontrollutvalget	17
3.3.6	Oppsummering av roller og styringsmuligheter.....	18
4	Eierstrategi	19
5	Vedlegg	20
5.1	Oversikt over fylkeskommunens eierskap.....	20
5.2	Nøkkelinformasjon om de ulike virksomheter	22
	TFK Eiendom FKF.....	22
	Telemarkskanalen FKF	24
	Oslofjordfondet – regionalt forskningsfond.....	26
	Telemarksbiblioteket.....	27
	Konsesjonskraftstyret.....	28
	Telemark interkommunale næringsfond	29

Telemark utviklingsfond	30
Geoparken IKS	31
Telemark kommunerevisjon IKS	33
Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS	34
Tannhelsetjenestens kompetansesenter Sør IKS	35
Vest-Telemark pedagogisk psykologiske tjeneste PPT IKS	36
Interkommunalt arkiv for Buskerud Vestfold og Telemark IKS	37
VIGO IKS	38
Innovasjon Norge	39
Opplæringskontoret for offentlig sektor (OKOS)	40
E134 og Rv36 Telemark AS	41
Vestviken Kollektivtrafikk AS	42
Kragerø Fjordbåtselskap AS	43
Skien –Dalen Skipsselskap AS	44
Telemark og Vestfold Regionteater AS	45
Vest-Telemark Næringsbygg AS	46
Vekst i Grenland AS	47
Haukelivegen AS.....	48
Raulandsakademiet AS	49
Telemark Byggjeneste AS.....	50
Buskerud Telemark Vestfold Investeringsfond AS	51
Midt-Telemark næringsutvikling AS	52
Rehabiliteringssenteret AiR AS	53
Skien Investeringslag AS	54
Bypakke Grenland Telemark AS	55
Vegfinans AS	56
E 18 Telemark AS.....	57
Nortura SA	58
Telemarkreiser AL	59
Biblioteksentralen AL	60
Stiftelsen Telemark Teknisk Industrielle Utviklingscenter (Tel-Tek)	61
Stiftelsen Telemarkforskning-Bø	62
Stiftelsen Geneticum	63
Stiftelsen Rjukanbanen.....	64
Stiftelsen Sauherad Samtun.....	65
5.3 Ulike selskaps- og samarbeidsformer	66
5.3.1 Fylkeskommunalt foretak (FKF).....	66

5.3.2 Interkommunale selskap (IKS).....	67
5.3.4 Interkommunalt samarbeid (IS) - kommuneloven § 27	69
5.3.5 Vertskapskommunesamarbeid, kl §§ 28 a – 28 k.....	69
5.3.6 Aksjeselskap (AS)	70
5.3.7 Stiftelser	72
5.3.8 Samvirkeforetak	72

1 Innledning

Fylkestinget vedtok 21. oktober 2009 (sak 39/09) at fylkesrådmannen skulle fremme forslag til eierskapsmelding for fylkestinget. Del I av eierskapsmeldingen ble tatt til orientering av fylkestinget i møte 7. desember 2010 (sak 50/10). Fylkesordføreren fikk fullmakt til å etablere et eierskapsutvalg for utarbeidelse av eierskapsmelding.

Formålet med arbeidet har vært å legge grunnlag for at Telemark fylkeskommune skal opptre aktivt og forutsigbart som eier, og føre en bevisst og åpen eierskapspolitikk. Hovedvekten er lagt på styringsmulighetene ved anvendelse av ulike organisasjonsformer for å løse samfunnsoppgaver knyttet til egne kjerneoppgaver, styringslinjer og rolleavklaringer.

2 Hensikt med eierskapsmeldingen

Gjennom eierskapsmeldingen bestemmer fylkestinget i Telemark overordnede politiske føringer for eierskapsutøvelse av all virksomhet Telemark fylkeskommune eier helt eller delvis som er organisert utenfor den ordinære forvaltningen som selvstendige rettssubjekter, f.eks. AS og IKS, eller fylkeskommunale foretak (FKF) som er ansvarlig selskap underlagt fylkestinget.

Det er et mål å gjøre eierskapsmeldingen så kortfattet som mulig, samtidig som den skal være opplysende, og gi mest mulig informasjon om fylkeskommunens eierskap og eierskapsutøvelse. Rolleforståelse og ansvar mellom fylkestinget, administrasjon og de enkelte styrer og styremedlemmer skal være tydeliggjort.

Eierskapsmeldingen skal ha en årlig gjennomgang i fylkestinget.

Eierskapsmeldingen gir styringssignaler til selskapene og tydeliggjør styrerepresentanter og politikernes ansvar. Den skal bidra til og skaffe til veie en oversikt over fylkeskommunens samlede virksomhet, og gi de folkevalgte kompetanse på de juridiske, politiske og økonomiske styringsmulighetene som ligger i de ulike selskapsformene. Den skal bidra til mer åpenhet overfor omverden i forhold til den samlede fylkeskommunale virksomhet.

3 Eierskapspolitikk

Med eierskapspolitikk forstås de overordnede premisser som fylkeskommunen legger til grunn for forvaltningen av sine selskaper og eiendeler. Det innebærer med andre ord hva slags systemer, retningslinjer og rutiner for rapportering, premisser for valg av styremedlemmer, premisser for utøvelse av eierskap osv. Eierskapspolitikk er med andre ord et rammeverk for eierstyring.

I det følgende er aktuelle temaer innenfor eierskapspolitikk nærmere omtalt i tilknytning til de ulike valg, roller og situasjoner eier må foreholde seg til.

Utgangspunktet er tatt fra eiers ståsted:

- Motiver for eierskap
- Valg av organisasjonsform
- Eiers rolle
- Styrets rolle
- Daglig leders rolle
- Fylkesadministrasjonens rolle
- Kontrollutvalgets rolle

3.1 Motiver for eierskap

Eierskap er et verktøy for å nå mål og realisere strategier. Fylkeskommunens eierskap må derfor forankres i sentrale mål for fylkeskommunen.

Utgangspunktet for fylkeskommunen når den velger å etablere et foretak eller selskap, eller gå inn som medeier eller deltaker sammen med andre i et selskap, kan være ulike. Det kan være muligheter for mer forretningsmessig drift eller utfordrende konkurranseforhold, ønsker om mer kostnadseffektiv tjenesteproduksjon og oppgaveløsning, endringer i rammebetingelser og/eller lovverk, og regionalpolitiske hensyn. Ofte er begrunnelsene flere, men det handler om å ville oppnå noe.

Målene er, ved siden av lovverket, retningsgivende for hvilke oppgaver fylkeskommunen påtar seg og hvilke roller fylkeskommunen utøver på de ulike områdene. Som underlag for vurdering av eierskap er det hensiktsmessig å skille mellom tre typer hovedaktører:

- Utviklingsaktør
- Tjenesteleverandør
- Myndighet

I store deler av virksomheten har fylkeskommunen primært rollen som utviklingsaktør. I denne rollen er fylkeskommunen i første rekke opptatt av resultater i form av regional utvikling, nyskaping, kulturell kompetanse, identitet og bostedsattraktivitet osv.

Som tjenesteleverandør har fylkeskommunen ansvar for å tilby tjenester til befolkningen. Tjenestene kan produseres i egen organisasjon, av fristilte enheter eller av uavhengige utførere. Fylkeskommunens ansvar er primært knyttet til *hva* som leveres, ikke hvordan tjenesten produseres. Eks. videregående skole og tannhelsetjenesten.

For å fylle rollen som tjenesteleverandør må fylkeskommunen ha kontroll på kvalitet, omfang og tilgjengelighet av tjenesten som leveres. Ettersom produksjonen eller kjøpet av tjenester normalt er kostnadskrevende, er mekanismer som gir høy kostnadseffektivitet viktig i denne rollen.

Rollen som myndighet innebærer ansvar for å sikre at samfunnsmessige hensyn og individuelle rettigheter forankret i lovverk og planer overholdes. I tillegg innebærer fylkeskommunens myndighetsrolle ansvar for å legge til rette for demokratiske prosesser på regionalt nivå. Eks. saksforberedelse for politiske utvalg, forvaltning av lov om kulturminnevern og tildeling av løyver for person- og godstransport.

Det sentrale målet på oppfyllelse av myndighetsrollen, er i hvilken grad demokrati utøves, planer etterleves og lover/forskrifter overholdes. Innfrielse av disse målene bygger på betydelige elementer av skjønn, som ikke kan uttrykkes i definerte krav til hva som skal leveres. På de områder der fylkeskommunen har en myndighetsrolle må den derfor ha kontroll på *hvordan* oppgaven utføres.

I flere oppgaver har fylkeskommunen mer enn en rolle. Blant annet gjelder dette for kollektivtrafikken og muséene. I begge tilfeller er fylkeskommunen både tjenesteleverandør og utviklingsaktør. For kulturminnevern er fylkeskommunen både myndighet som forvalter av lov om kulturminnevern og utviklingsaktør som formidler av kulturminner. Dette illustrerer at tjenesteleverandør eller myndighetsutøvelse i noen sammenhenger er viktige forutsetninger for en vellykket oppfylging av rollen som utviklingsaktør, som er sentral i alle deler av fylkeskommunens virksomhet.

Motivene for eierskap kan gi rammer for arbeidet med å utvikle eierstrategi for det enkelte selskap og vil kunne påvirke de hensyn som man tar ved sammensetning av styrene. Det er imidlertid ikke alltid like lett å foreta denne inndelingen fordi de fleste selskaper har sammensatte mål.

3.1.1 Hovedprinsipp om motiver for eierskap

- *Telemark fylkeskommune har som hovedprinsipp at fylkeskommunens primæroppgaver skal organiseres i den ordinære fylkeskommunale administrasjon.*
- *Telemark fylkeskommune kan i tillegg ha eierskap i virksomheter som er i samsvar med fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør.*
- *Telemark fylkeskommune bør unngå eierskap på området hvor en også utøver myndighet, eks. vedtak konsesjon.*

3.2 Valg av organisasjonsform

I praksis er følgende aktuelle organisasjonsformer for fristilte enheter:

- Prosjekt
- Fylkeskommunalt foretak (FKF)
- Interkommunalt selskap (IKS)
- Aksjeselskap (AS)
- Stiftelse

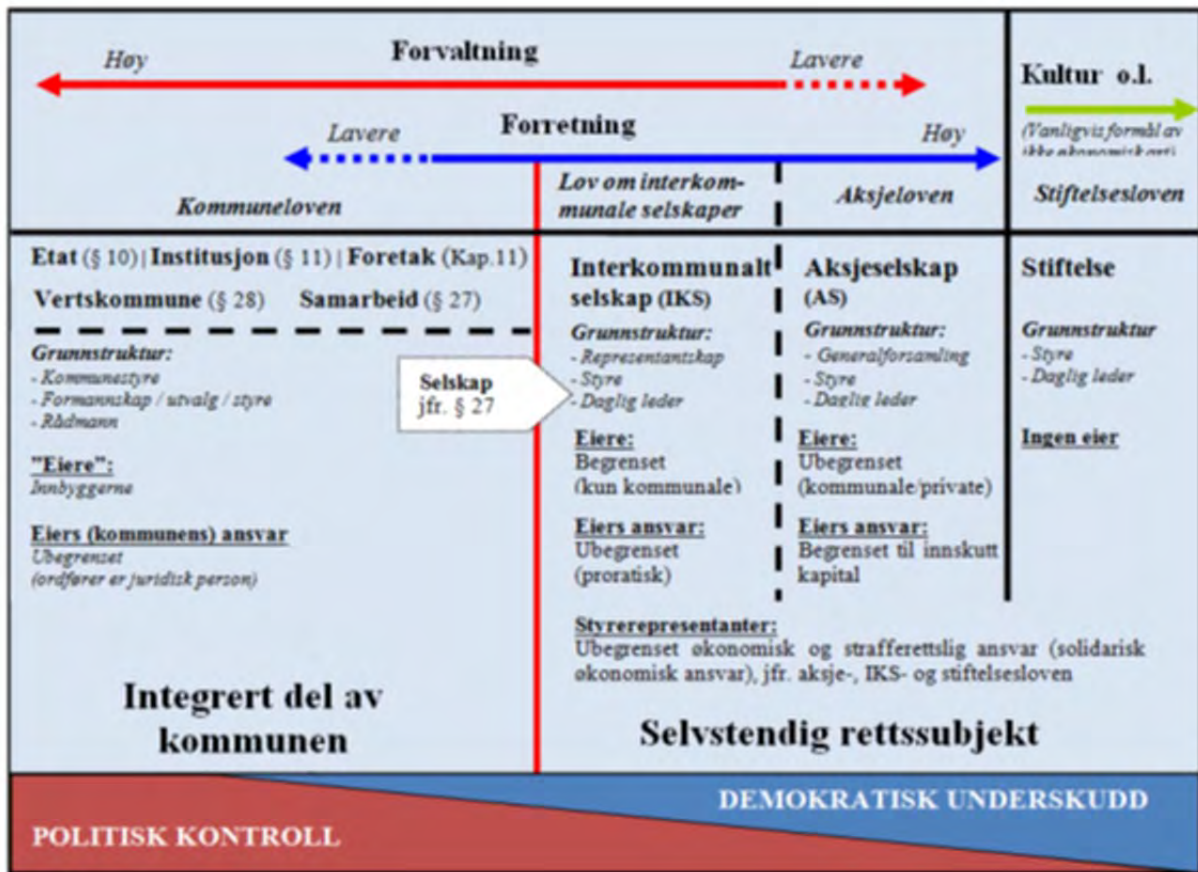
I tillegg kan det i unntakstilfeller være aktuelt å organisere virksomheter etter særlover eller som sameier. Disse organisasjonsformene omtales ikke nærmere her.

Valg av organisasjonsform for ulike virksomheter avhenger i første rekke av:

- Varighet
- Hvorvidt det ønskes å åpne for andre eiere
- Hvor tett politikere og administrasjon ønsker å styre enheten
- I hvilken grad enheten konkurrerer med private aktører

- Kostnadseffektivitet
- Konsekvenser for ansatte
- Risiko

Kriteriene er beskrevet i figuren under hvor de enkelte kriterienes betydning for valg av organisasjonsform.

Figuren illustrerer for eksempel at FKF er en egnet organisasjonsform for virksomheter uten definert tidsavgrensning, uten andre eiere, med et visst behov for direkte politisk styring, liten konkurranse og lav økonomisk risiko. Tilsvarende er AS egnet dersom det er aktuelt å trekke inn andre eiere, lite behov for direkte styring, stor konkurranse i markedet, høy risiko og/eller ønske om lønns- og arbeidsvilkår utenfor fylkeskommunens regulativer.

Stiftelser bør bare velges som organisasjonsform for virksomheter der fylkeskommunen ikke ønsker å styre eller ha ansvar, fordi stiftelser gir ingen mulighet for eierstyring utover oppnevning av styremedlem(mer).

3.2.1 Hovedprinsipper ved valg av organisasjonsform

- *For tidsavgrensede aktiviteter velges prosjekt, for mer permanente aktiviteter velges en av de andre*
- *For aktiviteter uten samarbeidspartnere/medeiere og med behov for direkte politisk og administrativ styring, velges FKF*
- *Dersom bare kommuner eller andre fylkeskommuner er aktuelle medeiere, velges IKS eller AS. IKS er best egnet dersom det ønskes fylkeskommunal styring med investeringer og låneopptak*
- *For aktiviteter der andre aktører ønskes som deltakere/eiere, velges AS eller prosjekt.*
- *Organisasjonsformen stiftelse bør i størst mulig grad unngås.*
- *For aktiviteter med høy økonomisk risiko og/eller stort innslag av konkurranse, velges AS*
- *For enheter med høye lånekostnader, velges FKF eller IKS*
- *Ønske om å sikre fylkeskommunale lønns- og arbeidsvilkår tilsier FKK. Frihet til å fastsette egne vilkår tilsier AS.*

3.3 Roller

Innenfor en ordinær fylkeskommunal organisering ivaretas de ulike elementene i styringen i sin helhet av fylkestinget og øvrige politiske organer.

Ved en organisering utenfor administrasjonen involveres flere aktører med ulike roller:

- Eier
- Styret
- Daglig leder
- Fylkesadministrasjonen
- Kontrollutvalget

Hver av disse har roller å fylle i forhold til styringen av virksomheten. For hver aktør må ansvar, myndighet og forhold til andre aktører defineres klart.

3.3.1 Eier

Fylkeskommunens eierrolle utøves gjennom fylkestinget og eierorganene (generalforsamling i AS og representantskap i IKS). Eierens ansvar er å sørge for at formålet med virksomheten ivaretas, og at verdiene som disponeres av virksomheten forvaltes i tråd med intensjonene.

Eierrollen utøves gjennom en kombinasjon av styrende dokumenter og vedtak i eierorganene. Klare styrende dokumenter reduserer behovet for eierstyring via eierorganene, og gjør det lettere å holde nødvendig distanse til den løpende styringen av selskapet.

De viktigste styringsdokumenter er:

- Vedtekter (selskapsavtale for IKS)
- Aksjonæravtale (eventuelt)
- Stiftelsesdokument
- Eierstrategi/forretningsplan

For de virksomheter der det er relevant anbefales det derfor at det utarbeides eierstrategier, med formål, krav og rammer for virksomheten.

Eier velger styret for de fristilte enhetene; FKF, IKS, AS og stiftelser.

Styret velges i eierorganene (generalforsamling eller representantskap). Eier har også ansvar for fastsettelse av styrehonorar og for oppfølging av kontroll av styret.

3.3.1.1 Fylkestinget

Eierbeslutninger kan bare gjøres i et formelt eiermøte i fylkestinget (el. fylkesutvalget etter delegasjon).

For fylkeskommunale foretak (FKF) er fylkestinget øverste organ. Fylkestinget vedtar opprettelse av foretaket, fastsetter dets vedtekter og velger styre. Styret i et FKF er direkte underlagt fylkestinget.

Som ledd i behandlingen av fylkeskommunens budsjett og økonomiplan vedtar fylkestinget foretakets budsjett og økonomiplan. Fylkestinget har også rett til når som helst å instruere foretaket i hvilken som helst sak. Intensjonene med utskilling av en enhet i et eget foretak tilsier imidlertid at fylkestinget bør være varsomme med å fatte beslutninger som griper inn i foretakets ledelse og drift.

Overfor aksjeselskaper, interkommunale selskaper og stiftelser har fylkestinget ingen formell rolle som eierorgan. Fylkestingets (evt. fylkesutvalgets) hovedoppgave overfor slike selskaper er å utpeke fylkeskommunens representant(er) til eierorganene (generalforsamling eller representantskap). Fylkestinget kan også utstyre representanten(e) med bundet mandat, for å sikre at de stemmer i tråd med fylkestingets flertall.

Innkalling til generalforsamling/representantskap bør som hovedregel settes opp som sak til fylkestinget i regi av fylkesordføreren, før generalforsamling/representantskap avholdes. Formålsangivelsen i selskapsavtale/vedtekter bør evalueres med jevne mellomrom for å se om driften er tilpasset eller om det er behov for endringer.

I slike saker vil debatten om fylkeskommunens standpunkt foregå i fylkestinget, mens fylkeskommunens representant(er) vil tale med en stemme i eierorganet.

Telemark fylkeskommune skal som en del av folkevalgtopplæringen gjennomføre obligatoriske kurs og/eller eierskapsseminar knyttet til eierstyring.

3.3.1.2 Eierorganer – formelle eiermøter

Den formelle utøvelsen av fylkeskommunens eierskap foregår i eierorganet (generalforsamling eller representantskap).

Rutinemessig fatter hver ordinære generalforsamling vedtak om:

- Valg av styre
- Honorar til styrets medlemmer
- Valg av revisor
- Årsregnskap
- Utbytte

Når dette er aktuelt vedtar eierorganet:

- Eierstrategi
- Vedtektsendringer
- Kapitalendring
- Oppløsning/avvikling

Når rammene er fastlagt gjennom eierstrategi og vedtekter, er eierorganets viktigste oppgaver å velge et styre og fastsette et utbyttensnivå som underbygger selskapets formål og overordnede strategi. Eierorganet bør være varsom med å fatte vedtak ut over dette, selv om generalforsamlingen og representantskapet formelt sett har rett til å fatte vedtak i hvilken som helst sak.

Representantskapet i et IKS er tillagt flere oppgaver enn generalforsamlingen i et AS. I første rekke gjelder dette budsjett, økonomiplan, salg/pantsetting av fast eiendom og større kapitalinvesteringer. Dette har sammenheng med deltakernes ubegrensede økonomiske ansvar. Ut over dette bør representantskapet i et IKS som hovedregel følge samme kjøreregler som generalforsamlingen i et AS.

Lovverket åpner for at fylkestinget eller fylkesutvalget som helhet utgjør generalforsamlingen i et heleid AS. Dersom en slik løsning velges, må fylkestinget/fylkesutvalget opptre som eierorgan og følge aksjelovens spilleregler. Fylkeskommunen bør stille med en representant som stemmer på vegne av fylkestingets/fylkesutvalgets flertall. Som tidligere nevnt innebærer dette at eventuelle debatter om fylkeskommunens standpunkt foregår i fylkestinget/fylkesutvalget.

Fylkeskommunen bør være representert ved fylkesordfører eller annen fra politisk ledelse i generalforsamling eller representantskap. Eierutøvelsen skal være i tråd med flertallsbeslutningen i eierorganet.

Telemark fylkeskommunes årsrapport bør inneholde en del nøkkelopplysninger om eierskapet; formål, økonomisk status og navn på styremedlemmer for alle selskaper fylkeskommunen har en større eierandel i.

Generalforsamlingsdokumenter til hvert selskap vil gi fullstendige informasjon, og disse bør som hovedregel behandles av fylkestinget eller fylkesutvalget før generalforsamlingene.

Eierskapsmeldingen sammen med Telemark fylkeskommunes årsrapport og generalforsamlingsdokumentene vil gi et godt grunnlag for fylkestinget til å utøve et aktivt og godt eierskap.

3.3.1.3 Uformelle eiermøter

Eierne har noen ganger behov for mer uformelle diskusjoner om enhetens strategi, tjenestetilbud o.l., uten å fatte formelle vedtak. Slike diskusjoner kan gjennomføres i form av et eiermøte. Ved gjennomføring av slike møter bør det klargjøres at de bare er en arena for å diskutere strategiske valg, uten forpliktelser og uten å gi signaler til styret. Eventuelle signaler til styret bør gis gjennom eierstrategien, vedtektene eller vedtak i eierorganet.

3.3.1.4. Hovedprinsipper for styring fra eier

- *Det skal gjennomføres obligatoriske kurs og/eller eierskapsseminar for folkevalgte og kontaktpersoner/saksbehandlere i administrasjonen*
- *For de virksomheter der det er relevant, utarbeides eierstrategier med formål, krav og rammer for virksomheten*
- *Vedtekter (for FKF og AS) og selskapsavtaler (for IKS) gjennomgås og søkes eventuelt revidert i tråd med eierstrategien, med særlig fokus på formålsangivelsen*
- *Signaler til styret gis så langt som mulig bare gjennom eierstrategi, vedtekter, vedtak i eierorganer*
- *Fylkesordførere, eller annen utpekt fra politisk ledelse, møter i eierorganets formelle og uformelle møter. Eierutøvelsen skal speile fylkestingets flertallsbeslutning*
- *Det bør arrangeres regelmessige eiermøter med uformell diskusjon om bl.a. enhetens overordnede strategi. Frekvens og innhold tilpasses den enkelte enhet*
- *Det bør utarbeides en samlet oversikt over styrehonorar*
- *Alt eierskap som er selvstendig rettssubjekt med egne ansatte, bør være medlem av en arbeidsgiverorganisasjon og ha rutiner for å ta imot lærlinger*

3.3.2 Styret

3.3.2.1 Styrets ansvar

Styret har samlet ansvar for forvaltning av selskapet, inkludert:

- Strategiutvikling, planer og budsjetter
- Organisering, ledelse og drift
- Økonomisk styring og kontroll
- Ansettelse og oppfølging av daglig leder
- Representasjon av selskapet utad

Styret er underlagt eierorganet (fylkestinget i et FKF, representantskapet i et IKS og generalforsamlingen i et AS). Styrets myndighet begrenses av de rammer eierorganet har satt gjennom eierstrategi, vedtekter og enkeltvedtak i eierorganet.

Dersom styret savner styringssignaler fra eierne, bør de etterspørre dette. Strategiske beslutninger bør forankres i eierorganet. Igjen er stiftelser et unntak.

Styret har ansvar for virksomheten som helhet, og representerer alle eierne. Dette gjelder også det enkelte styremedlem. Et styremedlem skal derfor utøve sin styrerolle ut fra hensynet til selskapets beste, og ikke spesielt ivareta interessene til den eieren, det partiet, den interessegruppen eller andre som har utpekt det.

De enkelte styremedlemmene har personlig ansvar. Ansvarer gjelder handlinger eller unnlattelse av handlinger, og forutsetter forsett eller uaktsomhet. Det personlige ansvaret gjelder styremedlemmer utpekt av fylkeskommunen på lik linje med andre styremedlemmer.

Styreleder har samme formelle ansvar som de øvrige styremedlemmene. I det praktiske styrearbeidet har imidlertid styreleder en mer aktiv rolle enn andre styremedlemmer. Styreleder har ansvaret for gjennomføring av styremøtene, løpende dialog med og praktisk arbeidsgiverfunksjon overfor daglig leder og eventuell representasjon av virksomheten i media.

De viktigste dokumentene for utøvelse av styrets ansvar er:

- Forretningsplan
- Strategi
- Budsjett
- Årsregnskap
- Perioderegnskap/budsjettoppfølging

Ut over dette er styrets viktigste verktøy vedtak i enkeltsaker i styremøtene.

Vanligvis krever utøvelsen av styrerollen kontakt mellom styremøtene. Særlig gjelder dette kontakt mellom styreleder og daglig leder. I noen situasjoner vil det også være hensiktsmessig med samtaler mellom styremedlemmer. En forutsetning for at slik kontakt utenom styremøtene ikke skal undergrave styrets rolle som kollegium, er at det ikke fattes beslutninger eller gis viktige styringssignaler. Viktige vedtak og signaler til daglig leder bør forankres i styremøtet. Samtidig er det avgjørende at dialog utenom styremøtene er preget av åpenhet og foregår i forståelse med de andre styremedlemmene.

3.3.2.2 Styresammensetning

Styret bør bestå av personer som samlet sett bidrar til å fremme formålet med selskapet. Konkret bør følgende kriterier legges til grunn:

- Kompetanse
- Kapasitet
- Mangfold
- Uavhengighet

Styret har ansvar for alle sider ved virksomheten, og skal være støttespiller for daglig leder. Styremedlemmenes kompetanse bør reflektere dette. De viktigste kompetanseområdene som bør være representert i de fleste styrer der fylkeskommunen deltar er:

- Økonomi
- Jus
- Sektor-/bransjekompetanse
- Politiske prosesser

Dette er kompetanse som styret samlet bør besitte. Valg av det enkelte styremedlem bør baseres på behovet for å komplettere den kompetansen de resterende styremedlemmene besitter.

Utøvelse av styrefunksjonen krever engasjement og innsats. Styremedlemmene må derfor ha kapasitet til å sette av tilstrekkelig med tid og krefter til styrevervet. Omfanget av andre stillinger og verv vil derfor være et moment ved vurdering av aktuelle kandidater. Dette gjelder alle styremedlemmer, men i særlig grad styreleder. Kapasitetshensynet bør ikke ivaretas gjennom store styrer.

Styrer med mer enn 3-5 medlemmer fungerer sjelden godt som diskusjons- og beslutningskollegier.

Styret har ansvar for brede saksområder som bør belyses fra ulike synsvinkler. Dette gjøres best av et styre sammensatt av medlemmer med en mangfoldig erfaringsbakgrunn. I tillegg til kompetanse vil det, avhengig av type virksomhet, være positivt at styret totalt sett er balansert sammensatt med hensyn til kjønn, geografi og alder.

Kommuneloven § 80 a jf. aksjeloven § 20-6 bør følges for alle typer virksomheter fylkeskommunens eier.

Uavhengighet mellom utøverne av ulike roller henger tett sammen med behovet for å unngå habilitetskonflikter.

Som hovedregel bør derfor styremedlemmene være uavhengige av:

- Konkurrenter
- Leverandører
- Bestiller av selskapets tjenester
- Daglig leder
- Eierorganer
- Fylkestinget
- Kontrollorganer

Når det gjelder valg av styremedlemmer bør fylkesordfører bør sammenkalle gruppelederne for å vurdere den samlede kompetansen til de styremedlemmer som ønskes valgt inn i de enkelte styrer. Dette arbeidet bør utføres i fylkeskommunens valgnemnd..

3.3.2.3 Habilitet

Uavhengighet mellom utøverne av ulike roller henger tett sammen med behovet for å unngå habilitetskonflikter.

En fylkestingsrepresentant som er styremedlem i en fristilt enhet (IKS og AS) kan havne i habilitetskonflikt mellom rollen som eier og rollen som styremedlem når selskapet er «*part*» i saken, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd.

Dette gjelder ikke styremedlemmer i vertskommunesamarbeid (kl. § 28), interkommunalt samarbeid (kl. § 27) eller fylkeskommunale foretak (FKF – kl. kap. 11) fordi disse virksomheter anses som en del av fylkeskommunen.

Inhabilitet vil ikke inntre ved behandling av overordnede saker som årsbudsjett, økonomiplan, kommuneplan og fylkesplan fordi ingen ansett for å være «part». I slike overordnede saker vil det som utgangspunkt ikke være det enkelte virksomhet/selskap som er adressat.

I tillegg til direkte inhabilitet etter § 6 første ledd, kan det oppstå inhabilitet etter paragrafs annet ledd når det foreligger ”*andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet*”. Dersom det er en klar, håndfast og ikke uvesentlig partslignende interesse – positiv eller negativ – i saksutfallet utover det som regnes som alminnelig distrikts-, yrkes- eller næringsinteresse, vil det kunne lede til inhabilitet.

Ved inhabilitet vil ikke fylkestingsrepresentanten kunne fylle sin rolle i et eierorgan overordnet styret. Dette kan løses ved at representanten fratrer fylkestinget eller i eierorganet i saker som vedrører virksomheten. Utstrakt bruk av slik fratreden kan bidra til å svekke fylkestingets rolle i saker som vedrører selskapet. Særlig gjelder dette dersom sentrale politikere, som fylkesordfører og medlemmer av fylkesutvalget, er styremedlemmer.

Fylkesrådmannen og andre ansatte i fylkesadministrasjonen har ansvar for saksforberedelse for eierorganer, og kan møte samme typen rollekonflikter som fylkestingsrepresentanter.

Fylkestingsrepresentantene bør ha et bevisst forhold til når inhabilitet kan oppstå i forhold til ulike styreroller.

Nærmere redegjørelse om habilitet fremgår av veileder fra Kommunal- og regionaldepartementet. Se link:

http://www.regjeringen.no/upload/KRD/Vedlegg/KOMM/Veiledere/habilitet_i_kommuner_og_fylkeskommuner.pdf

3.3.2.4 Godtgjørelse

I forbindelse med behandling av generalforsamlingsdokumenter for fristilte enheter skal fylkestinget også godkjenne godtgjøringer og honorarer.

Godtgjørelsen bør reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Dette innebærer at selskaper som opererer i et marked og hvor det er betydelig risiko, bør reflektere ansvaret.

Generelt skal styreleder godtgjøres særskilt i forhold til styremedlemmene.

Etter hvert som årsmøter, representantskapsmøter og generalforsamlinger gjennomføres, skal politisk sekretariat føre oversikt over styregodtgjørelsene.

På alle nivåer skal lønn og godtgjøringer i ansvarlige selskaper (KF, IKS) forholde seg til andre sammenlignbare stillinger i fylkeskommunen. Lønn og godtgjøringer i selskaper med begrenset ansvar (AS) skal forholdes til sammenlignbare selskaper, offentlige og private. Alle som påtar seg styreverv for fylkeskommunale selskaper skal registrere vervene på www.styrevervregister.no.

3.3.2.5 Hovedprinsipp vedrørende styret

- *Styrene søkes sammensatt ut fra behov for kompetanse, kapasitet, mangfold og uavhengighet*
- *Kjønnskoteringsregelen bør følges.*
- *Styret skal sørge for jevnlig styreopplæring om styrets ansvar og oppgaver*
- *Styret bør vurdere en egevaluering hvert år, både når det gjelder kompetanse og arbeid internt i styret*
- *Styret sammensettes slik at risikoen for rollekonflikter minimaliseres. Risikoen for habilitetskonflikter må iakttas nøye.*
- *Styrets prioriteringer bør nedfelles i strategiske planer som vedtas av eierorganene*
- *Styret skal gi en redegjørelse for selskapets styring og ledelse i årsrapporten*
- *Det skal utarbeides instruks for styret og daglig leder*

3.3.3 Daglig leder

Daglig leders ansvar er hjemlet i både kommuneloven § 71, lov om interkommunale selskaper § 14 og aksjeloven § 6-2 med nokså likelydende ordlyd.

Daglig leder har ansvar for den daglige ledelse og skal følge retningslinjer og pålegg fra styret. Som daglig ledelse regnes ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller av stor betydning. Slike saker kan den daglige leder bare avgjøre når styret i den enkelte sak har gitt daglig leder myndighet til det, eller når styrets beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for selskapets virksomhet. Styret skal i så fall snarest mulig underrettes om saken.

Daglig leder ansettes av og er underlagt styret. I styringssammenheng forholder daglig leder seg til styret og ikke direkte til eier.

På alle nivåer skal lønn og godtgjøringer i ansvarlige selskaper (KF, IKS) forholde seg til andre sammenlignbare stillinger i kommunen. Lønn og godtgjøringer i selskaper med begrenset ansvar (AS) skal forholdes til sammenlignbare selskaper, offentlige og private.

3.3.3.1 Hovedprinsipp vedrørende daglig leder

- *Daglig leder mottar som hovedregel bare styringssignaler fra styret. Eventuelle signaler direkte fra politikere eller fylkesadministrasjon skal kanaliseres via styret.*
- *Det utarbeides stillingsbeskrivelser/instruks for daglig leder i alle fristilte enheter*
- *Lønnsnivået fastsettes i samsvar med tilsvarende stillinger*

3.3.4 Fylkesadministrasjonen

I samspillet med fristilte enheter har fylkesadministrasjonen i første rekke ansvar for å utarbeide underlag for fylkestingets og eierorganenes utøvelse av eierrollen.

Fylkesadministrasjonen har ingen direkte styringsfunksjon i forhold til fristilte enheter. Daglig leder i den fristilte enheten er bare underlagt styret, og styret er underlagt eierorganet

(generalforsamlingen, representantskapet eller fylkestinget). Fylkesadministrasjonen har følgelig ingen muligheter for å instruere daglig leder eller styret i en fristilt virksomhet.

Dette gjelder for alle variantene av fristilte enheter, også fylkeskommunale foretak (FKF). Overfor FKF har imidlertid fylkesrådmannen adgang til å instruere foretakets leder om å utsette iverksettelsen av et tiltak til det er behandlet i fylkestinget. I saker som skal behandles i fylkestinget har fylkesrådmannen (eller dens stedfortreder) rett til å møte og uttale seg i styremøte før vedtak fattes av styret. Styret i foretaket har imidlertid ingen formell plikt til å vektlegge fylkesrådmannens uttalelse.

Fylkesrådmannens rolle i selskaper med begrenset ansvar (AS og IKS) er som rådgiver og kontroller for fylkesordfører før saker legges fram for fylkestinget.

Også i det løpende arbeidet skal fylkesrådmannen og hans administrasjon stå til rådighet for fylkesordfører der det ansees nødvendig. Særlig når kommunens økonomiske bidrag eller forventninger må endres utenom de årlige budsjettbehandlingene skal fylkesrådmannen være med å kvalitetssikre de økonomiske forhold.

Fylkesrådmannen har ansvar for å tilrettelegge for politiske beslutninger og iverksette og følge opp det som er vedtatt, inkludert betjene og informere de folkevalgte på best mulig faglig grunnlag. Dette generelle ansvaret reiser imidlertid noen særskilte utfordringer knyttet til eierskapshåndtering, i og med at de selskapene fylkeskommunen helt eller delvis eier er underlagt selskapslovgivning som setter grenser for eiers direkte styring, og for eksempel også tilgangen til selskapsinterne dokumenter.

I henhold til kommuneloven § 23 pkt 2. er rammen for fylkesrådmannens ansvar at:

”Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.”

På samme vis vil forvaltningslovens intensjoner og retningslinjer være førende, ikke minst fvl § 17 – om forvaltningsorganets utrednings- og informasjonsplikt.

3.3.4.1 Hovedprinsipp vedrørende fylkesadministrasjonen

- *Fylkesadministrasjonen kanalisierer som hovedregel signaler til styret gjennom eierorganene*
- *Fylkesadministrasjonens hovedrolle er som rådgiver og kontroller for fylkesordfører før saker legges frem i fylkestinget*
 - *Sikre et holdbart kunnskapsgrunnlag og utrede aktuelle saksforhold på en forsvarlig måte*
 - *Rådgi og tilrettelegge for beslutninger knyttet til valg av selskapsform og –modell ved opprettelse av nye selskaper*
 - *Sørge for rettidig behandling av saker som de respektive styrer har fremmet til behandling i eierorganene (generalforsamling eller representantskap)*
 - *Bidra til aktivt eierskap ved å fange opp og presentere for folkevalgt behandling saker vedrørende eierskapet som fylkeskommunen bør fremme selv, uavhengig av initiativ fra selskapets organer (endringer i eierstruktur, kjøp/salg av selskaper eller deler av disse, vedtektsendringer, forslag til eierstrategi, forslag til aksjonæravtale etc.)*
 - *Tilrettelegge for behandling av fylkeskommunens direkte forpliktelser gjennom eierskapet (berører IKS og FKF)*

3.3.5 Kontrollutvalget

Kontrollutvalget skal påse at fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Dette gjelder automatisk også FKF, som juridisk er en del av fylkeskommunen. Gjennom bestemmelsene om selskapskontroll i kommuneloven § 80 har kontrollutvalget også, i IKS eller AS der fylkeskommunen alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner eier alle aksjer (inkl. deres datterselskaper), rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll. Kontrollutvalget og fylkeskommunens revisor kan etter egen vurdering selv foreta undersøkelser i selskapet.

Kontrollutvalget og fylkeskommunens revisor skal varsles og har rett til å være tilstede på generalforsamling i et AS eller representantskap i et IKS.

I tillegg til tradisjonelle kontrolloppgaver skal kontrollutvalget påse at det føres kontroll med forvaltningen av fylkeskommunens eierinteresser. I dette ligger en vurdering om hvorvidt eierinteressene utøves i samsvar med fylkestingets vedtak og forutsetninger. Denne forvaltningskontrollen bør utnyttes til å sikre at fylkeskommunens eierinteresse er langsiktig og helhetlig i henhold til fylkeskommunens totale tjenesteproduksjon.

Kontrollutvalget har ingen rolle i forhold til stiftelser. Kontrollen med stiftelser utøves av stiftelsestilsynet.

Nærmere regler om kontrollutvalgets arbeid fremgår av kommuneloven § 77 jf. forskrift om kontrollutvalg i kommune og fylkeskommuner (F15.06.2004 nr 905).

3.3.6 Oppsummering av roller og styringsmuligheter

Rolle	Ansvar	Arenaer	Styringsverktøy
Eier	Forvaltning av formål og verdier Signaler til styret Velge styre	Generalforsamling (AS) Representantskap (IKS) Eiermøte	Eierstrategi Vedtakter Selskapsavtale Aksjonæravtale Stiftelsesmøter Vedtak i generalforsamling Valg av styremedlemmer Bundet mandat til representant i eierorgan
Styret	Forvaltning av selskapet Følge opp signaler fra eierorganer Strategi Økonomisk styring og kontroll Ansette daglig leder	Styremøte Styreseminar Generalforsamling	Forretningsplan Strategi Budsjett Regnskap Ansettelse og oppfølging av daglig leder Vedtak i styremøtene Forankring i eierorgan
Daglig leder	Daglig ledelse Følge opp signaler og vedtak fra styret Saksforberedelse Gjennomføring Informasjon Representasjon	Interne møter Eksterne møter	Strategi Budsjett Regnskap Ansettelse og oppfølging av ansatte Vedtak i interne møter Forankring i styremøter
Fylkesadministrasjonen	Underlag for innspill til eierorganer	Fylkestinget	Saksdokumenter til fylkestinget
Kontrollutvalget	Påse revisjon av regnskaper Påse at det føres kontroll med økonomisk forvaltning og at måloppnåelse, virkninger m.v. vurderes		Revisjon Forvaltningsrevisjon Selskapskontroll

4 Eierstrategi

Eierstrategi vil utgjøre den konkrete vurdering fylkeskommunen har i forhold til sitt eierskap overfor den enkelte virksomhet, for å sikre at virksomheten ivaretar de målsettinger som eierne har satt.

Generelle forhold som eier bør vurderes for alle virksomheter:

- Er vedtektene oppdatert og tilpasset virksomheten status?
- Er det behov for ytterligere styringsdokumenter i virksomheten?
- Er det hensiktsmessig størrelse på styret?
- Er det ønskelig med styrerepresentasjon i alle virksomheter TFK har eierandel i?
- Er det grunnlag for å vurdere organisasjonsformen for virksomheten?

Eierstrategiarbeidet skal baseres på vedtatt eierskapspolitikk. Eierskapsutvalget vil arbeide videre med eierskapsstrategi for de ulike selskapene. Sak om dette vil bli fremmet i løpet av høsten.

5 Vedlegg

5.1 Oversikt over fylkeskommunens eierskap

	Org.nr.	Selskapets navn	Eierandel	Ant. Aksjer/andeler
1	983 266 703	Egne foretak (FKF) TFK Eiendom FKF	100 %	-
2	990 599 386	Telemarkskanalen FKF	100 %	-
3		Vertskommunesamarbeid Oslofjordfondet (Regionalt forskingsfond)	avtale	-
4	Ansv. 4510	Interkomm. samarbeid (IS) KL §§ 27/28 Telemarksbiblioteket	67 %	-
5	983 145 566	Konsesjonskraftstyret	Avtale	-
6		Telemark interkommunale næringsfond	64%	-
7		Telemark utviklingsfond		-
8	987 993 766	Interkommunale selskap (IKS) Telemark kontrollutvalgssekr IKS	18,50 %	-
9	893 924 132	Tannhelsetj. Kompetansesenter Sør IKS	20 %	-
10	987 570 806	Vest-Telemark ped.psyk.tj. PPT IKS	12 %	-
11	971 309 040	Interkomm.arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS	3,52 %	-
12	987 864 257	Geoparken IKS	34,4 %	-
13	985 867 402	Telemark kommunerevisjon IKS	20,87 %	-
14		VIGO IKS		-
15	994 265 148	Aksjeselskap (AS) E134 og Rv36 Telemark AS	80 %	320
16	988 462 519	Vestviken Kollektivtrafikk AS	33,33 %	1
17	913 549 384	Kragerø Fjordbåtselskap AS	29 %	800
18	865 064 152	Skien-Dalen Skipsselskap AS	26,10 %	15000
19	930 096 741	Telemark og Vestfold Regionteater AS	33,33 %	
20	929 212 207	Vest-Telemark Næringsbygg AS	9,92 %	1112
21	966 372 559	Vekst i Grenland AS	8,80 %	400
22	982 420 857	Haukelivegen AS	3,30 %	10
23	946 733 105	Raulandsakademiet AS	2,60 %	300
24	932 946 556	Telemark Byggjeneste AS	2,33 %	16
25	977 515 157	BTV Investeringsfond AS	1,98 %	2110
26	986 425 535	Midt-Telemark Næringsutvikling AS	1 %	2
27	934 452 011	Rehabiliteringssenteret AIR AS	0,72 %	15
28	918 099 360	Skien Investeringslag AS *)		8
29	998 102 251	Bypakke Grenland AS		
30	983 149 499	Vegfinans AS		
31	997 159 136	E 18 Telemark AS		
32	938 752 648	Samvirkeforetak/andelslag (BA/AL) Nortura BA		1 and.
33	948 271 966	Telemarksreiser AL **)		15 and.
34	910 568 183	Biblioteksentralen AL		30 and.

		Stiftelser		
32	943 161 895	Stiftelsen Tel-Tek	-	-
33	948 639 238	Stiftelsen Telemarksforskning - Bø	-	-
34	951 042 315	Stiftelsen Geneticum	-	-
35	978 621 511	Stiftelsen Rjukanbanen	-	-
36	939 128 522	Stiftelsen Sauherad Samtun	-	-
		Andre		
37	986 399 445	Innovasjon Norge	2,58 %	-
38	989 164 961	Opplæringskontoret for off. sektor (OKOS)	-	-

*) Står i Telemarkskanalen FKF's regnskap

***) 5 av andelene står i Telemarkskanalen FKF's regnskap

5.2 Nøkkelinformasjon om de ulike virksomheter

TFK Eiendom FKF

Eiersammensetning	100% fylkeskommunalt
Formål	<p>Foretaket har som formål å forvalte Telemark fylkeskommunes bygninger og grunneiendommer på vegne av hjemmelshaver, herunder å forestå de oppgaver og utøve de plikter som lover, forskrifter og andre offentlige bestemmelser setter til eierskapet til bygninger og grunneiendommer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilby alle virksomheter i Telemark fylkeskommune hensiktsmessige lokaler slik at primærvirksomhetene utføres på en effektiv måte, herunder å stå for all nybygging og alle større ombygginger mv. i eksisterende bygg. Nybygg, større ombygginger etc. som er av et slikt omfang at de må lånefinansieres, skal godkjennes av fylkestinget. - Sørge for at eiendommenes verdi ikke forringes, ved å stå for kvalifisert forvaltning, vedlikehold og utvikling av bygningsmassen og faste tekniske installasjoner. - Ivareta løpende drift av bygningsmassen, samt tilby brukerne av eiendommene eiendomsrelaterte driftstjenester, herunder energiforvaltning, vakthold og sikring, avfallshåndtering og renholdskompetanse. - Tilby brukerne av eiendommene kvalifisert rådgivning i eiendomsrelaterte saker innenfor TFK Eiendoms ansvarsområde - Tilby tjenester i eiendomsmarkedet utenfor Telemark fylkeskommunes primære virkeområde når dette bidrar til å nå fylkeskommunens generelle og spesielle målsettinger for sin virksomhet.
Organisasjonsform	Fylkeskommunalt foretak (FKF)
Styringsdokumenter	Mål og visjon. Forretningside. Vedtekter.
Eierorgan	Fylkestinget
Styresammensetning	<p>Foretaket skal ha fem styremedlemmer med personlige varamedlemmer, hvorav fire velges av fylkestinget og en av og blant foretakets ansatte. Minst ett av styremedlemmene som blir valgt av fylkestinget og dennes personlige varamedlem skal være fast møtende medlem av fylkestinget. Styrets leder og nestleder velges blant styrets medlemmer av fylkestinget.</p> <p>For perioden 2011-2015 er følgende valgt (FT-sak 70/11) :</p> <p>Finn Tallakstad (A) Jan Thorsen (Sp), Kari Fosso (H)</p>

	Ingar Holte (), nestleder Varamedlemmer : Anne Blaker (A) Finn Erik Karlsen (A) Harald Kinck (FrP) Karin S. Mathisen (H)
--	--

Telemarkskanalen FKF

Eiersammensetning	100% fylkeskommunalt
Formål	<p>Foretaket har som formål å</p> <ul style="list-style-type: none"> - forestå og ha totalansvar for den løpende daglige drift av Telemarkskanalen. Foretaket er berettiget og forpliktet til å sørge for at Telemarkskanalen drives på ordinært og forsvarlig vis og i samsvar med alle krav som er satt til kanaldriften i lov, forskrifter og andre offentlige bestemmelser, og utfører alle de driftsoppgaver/funksjoner som naturlig henhører under ordinær, løpende drift av Telemarkskanalen, herunder blant annet administrere, organisere og gjennomføre teknisk og kommersiell drift av kanalen som ferdselsåre og turistdestinasjon. - besørge teknisk drift (manøvrering) og vedlikehold/nødvendige fornyelser av alle dam- og sluseanlegg i Telemarkskanalen med tilhørende tekniske innretninger og installasjoner. - ivareta og utvikle Telemarkskanalen som reiselivsprodukt i vid forstand samt som fritids-/rekreasjonsområde for allmennheten. - besørge drift, forvaltning, vedlikehold og utvikling av den eiendomsmassen og bygningsmassen som tilhører Telemarkskanalen, herunder forestå de oppgaver og utøve de plikter som lover, forskrifter og andre offentlige bestemmelser setter til eierskap til bygninger og grunneiendommer. Vedlikeholdsplikten omfatter bygninger, bryggeanlegg med videre så vel som disses tilknyttede faste tekniske installasjoner av ethvert slag. - medvirke til å opprettholde Telemarkskanalen som kulturminne/nasjonalt klenodium, samt ivareta og utvikle de kulturelle og kulturhistoriske verdier som knytter seg til Telemarkskanalen/driften av samme. - medvirke til å ivareta Telemarkskanalen som flomsikringsinstrument.
Organisasjonsform	Fylkeskommunalt foretak (FKF)
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Fylkestinget
Styresammensetning	<p>Foretaket skal ha syv styremedlemmer, inklusive styreleder og ansatte representant. Styremedlemmene, bortsett fra ansatte representant, skal ikke ha personlige varamenn. Styrets leder og nestleder velges av fylkestinget blant styrets medlemmer.</p> <p>For perioden 2011-2015 er følgende valgt (FT-sak 70/11) : Bror Yngve Rahm (KrF), leder Elisabeth A. Nilsen (A)</p>

	Jan Thorsen (Sp) Arnt Haugen (A) Erik Søndergård Henriette Fluer (FrP)
--	---

Oslofjordfondet – regionalt forskningsfond

Eiersammensetning	Etablert av Buskerud, Telemark, Vestfold og Østfold fylkeskommune.
Formål	<p>Regionale forskningsfond skal styrke forskningsevnen gjennom regional innovasjon og regional utvikling – ved å støtte opp under fondsregionens prioriterte innsatsområder og mobilisere til økt FoU-innsats. Innenfor fondsregionens prioriterte områder skal fondene også bidra til langsiktig, grunnleggende kompetansebygging i relevante forskningsmiljøer, og dermed bidra til økt forskningskvalitet og til utvikling av gode og konkurransedyktige forskningsmiljøer i alle fylker. Fondene skal møte uttrykte FoU-behov i regionene gjennom å støtte FoU-prosjekter initiert av bedrifter og/eller offentlige virksomheter inkludert universiteter og høyskoler i regionen. Forskningens kvalitet må ivaretas i alle ledd fra utlysning til tildeling av midler.</p> <p>De regionale forskningsfondene skal styrke forskningsevnen i regionene ved å stimulere til økt bruk av FoU i næringsliv og forvaltning og ved å styrke samspillet mellom næringsliv, forskningsmiljøer og forvaltning.</p>
Organisasjonsform	Vertskapskommunesamarbeid etter kommunelovens § 28a-28k. Vestfold fylkeskommune er vertsfylke.
Styringsdokumenter	Samarbeidsavtale.
Eierorgan	Fondsstyre
Styresammensetning	Deltagerne oppnevner 2 representanter hver. I FU-sak 127/11 ble følgende oppnevnt som styremedlemmer : Christian Tynning Bjørnø (A), vara : Frank Ellingsen Gunn Marit Helgesen (H), vara : Tine Rørvik

Telemarksbiblioteket

Eiersammensetning	Kostnadsfordeling med 67 % på fylkeskommunen og 33 % på Nome kommune
Formål	Fellesbiblioteket skal fremje opplysning, utdanning og anna kulturell verksemd gjennom dei oppgåvene som er pålagde i biblioteklova. Dersom nødvendige løyvingar er til stades, kan biblioteket løysa andre oppgåver, på vegne av fylkeskommunen eller Nome kommune. Fellesbiblioteket kan og ta på seg oppgåver i samarbeid med andre offentlege organ, institusjonar osb.
Organisasjonsform	Interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens §27
Styringsdokumenter	Samarbeidsavtale med Nome kommune. Reglement for Fellesbiblioteket, Telemark fylkesbibliotek / Nome folkebibliotek.
Eierorgan	Styret
Styresammensetning	Styret skal ha 7 medlemmer med personlege varamedlemmer. Annenhver valgperiode skal styret ha 3 (2) medlemmer fra fylkeskommunen og 2(3) fra Nome kommune. I Hovedutvalg for kultur, sak 9/12, ble følgende valgt som fylkeskommunens styremedlemmer : Jørund A. Ruud (A), vara : Gunnar Sanden Peri-Ilka Tincman (A), vara :Britt Gursli Tobro (A) Tone Arntzen (KrF), vara : Ellef Ellefgård (FrP)

Konsesjonskraftstyret

Eiersammensetning	Avtale mellom Telemark fylkeskommune og kommunene Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tinn, Tokke og Vinj
Formål	Avtale om disponering av konsesjonskraft gir følgende formål : 1.1. Partane har ein felles intensjon om at avtala skal vera med på å sikre konsesjonskraftverdiane som avtala omfattar, for samfunnsutviklingsføremål i Telemark i eit langsiktig perspektiv. 1.2. Verdien av konsesjonskrafta som blir regulert av denne avtala skal nyttast til føremål i det geografiske området som utgjer Telemark fylke på det tidspunktet avtala er inngått.
Organisasjonsform	Interkommunalt samarbeid
Styringsdokumenter	Avtale om disponering av konsesjonskraft.
Eierorgan	Årsmøte Etter avtalen skal fylkesordføreren repr. fylkeskommunen på årsmøtet.
Styresammensetning	Styret er på 4 medlemmer, 2 fra fylkeskommunen og 2 fra kommunene. Fylkeskommunen skal etter avtalen være representert ved fylkesordfører og fylkesrådmann.

Telemark interkommunale næringsfond

Eiersammensetning	Etablert av Telemark fylkeskommune og alle kommunene i fylket
Formål	<p>Fondet er opprettet med hovedformål å ha forutsigbar finansiering av generell reiselivsmarkedsføring av Telemark, og til drift og utvikling av Telemarkskanalen.</p> <p>Av de årlige tilskuddsmidlene skal det gis: 60% som tilskudd til Telemark Reiselivsråd for generell reiselivsprofilering av Telemark, og 40% som tilskudd til drift og utvikling av Telemarkskanalen.</p> <p>Resten av tilskuddsmidlene skal nyttes til delfinansiering av utviklingsprosjekt med inntil 3 års varighet, og som kommer hele fylket, deler av fylket, eller minst to kommuner til gode. Det kan ytes tilskudd med inntil 50% av kostnadsrammen.</p> <p>Midlene kan ikke nyttes til bedriftsrettet kommersiell virksomhet.</p>
Organisasjonsform	Interkommunalt samarbeid
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	<p>Årsmøtet</p> <p>Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på årsmøte.</p>
Styresammensetning	<p>Styret skal ha 6 medlemmer med personlige varamedlemmer. Fylkeskommunen oppnevner 3 styremedlemmer.</p> <p>I FU-sak 114/11 ble følgende valgt som styremedlemmer :</p> <p>Lise Wiik (A), vara : Tom Egil Flata (A) Tor Erik Baksås (Sp), vara : Mari Anne Sannes (SV) Jan Gunnar Knudsen (H), vara : Harald Kinck (frP)</p>

Telemark utviklingsfond

Eiersammensetning	Etablert av Telemark fylkeskommune og kommunene Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tinn, Tokke og Vinje.
Formål	Overordnet formål er : “Partene har en felles intensjon om at avtalen skal være med på å sikre konsesjonskraftverdiene som avtalen omfatter, for samfunnsutviklingsformål i Telemark i et langsiktig perspektiv”. m.m.
Organisasjonsform	Interkommunalt samarbeid
Styringsdokumenter	Avtale om disponering av konsesjonskraft. Vedtekter
Eierorgan	Årsmøte Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på årsmøte.
Styresammensetning	Styret har 5 medlemmer med personlige varamedlemmer, hvorav 4 velges av fylkestinget, herunder styrets leder. I FT-sak 50/11 ble følgende valgt som styremedlemmer : Terje Riis-Johansen (SP), vara : Sigbjørn Molvik (SV) Lise Wiik (A), vara : Christian Tynning Bjørnø (A) Gunn Marit Helgesen (H), vara : Kristian Espeland (KrF) Thorleif Vikre (FrP), vara : Johan Tønnes Løchstøer (V)

Geoparken IKS

Eiersammensetning	<p>Telemark fylkeskommune 34.4%</p> <p>Andre eiere:</p> <table border="0"> <tr> <td>Vestfold fk</td> <td>34,40 %</td> </tr> <tr> <td>Skien komm</td> <td>9,63 %</td> </tr> <tr> <td>Larvik komm</td> <td>7,80 %</td> </tr> <tr> <td>Porsgrunn komm</td> <td>6,42 %</td> </tr> <tr> <td>Bamble komm</td> <td>2,75 %</td> </tr> <tr> <td>Kragerø komm</td> <td>2,29 %</td> </tr> <tr> <td>Nome komm</td> <td>1,38 %</td> </tr> <tr> <td>Siljan komm</td> <td>0,46 %</td> </tr> <tr> <td>Lardal komm</td> <td>0,46 %</td> </tr> </table>	Vestfold fk	34,40 %	Skien komm	9,63 %	Larvik komm	7,80 %	Porsgrunn komm	6,42 %	Bamble komm	2,75 %	Kragerø komm	2,29 %	Nome komm	1,38 %	Siljan komm	0,46 %	Lardal komm	0,46 %
Vestfold fk	34,40 %																		
Skien komm	9,63 %																		
Larvik komm	7,80 %																		
Porsgrunn komm	6,42 %																		
Bamble komm	2,75 %																		
Kragerø komm	2,29 %																		
Nome komm	1,38 %																		
Siljan komm	0,46 %																		
Lardal komm	0,46 %																		
Formål	<p>Selskapet har som formål, gjennom en felles organisasjon, å tilrettelegge og forestå en god og informativ presentasjon av områdets geologiske naturarv. Dette omfatter også å vise sammenhenger mellom geologisk mangfold og betydningen dette har for menneskene i dag, i fortid og i framtid (herunder biologisk mangfold, miljøforhold, samfunnsutvikling, kultur, jordbruk, utnyttelse av geologiske naturressurser m.m.). Gea Norvegica Geopark har følgende visjon og hovedmål:</p> <p>Visjon: Gea Norvegica Geopark skal spre kunnskap om vår geologiske naturarv og sammenhengene mellom geologiske prosesser og vår eksistens.</p> <p>Mål: Gea Norvegica Geopark skal være en UNESCO Europeisk Geopark og skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> Formidle geologiens betydning for samfunnet. Arbeide for bærekraftig bruk av den geologiske naturarven. Tilrettelegge regionens geologiske attraksjoner Synliggjøre regionens geologiske, historiske, kulturelle og økologiske kvaliteter. Bruke natur- og kulturarven til å styrke identitet og stolthet. <p>Selskapet skal bidra til å samordne aktiviteter som utføres av ulike aktører, som for eksempel fylkesmennene, kommunene, næringsliv, interesseorganisasjoner og ideelle organisasjoner, ved forvaltning og drift av attraksjoner i geoparkområdet.</p> <p>Geoparksamarbeidet forutsetter at en del praktiske oppgaver best løses av de enkelte eierne. Oppgavene og ansvarsforhold mellom de deltakende kommuner/ fylkeskommuner og geoparken reguleres i en egen avtale som vedtas av representantskapet.</p> <p>Selskapet skal arbeide for å opprettholde status som en Europeisk Geopark godkjent av UNESCO, og være medlem av Global Geoparks Network (GGN) og European Geoparks Network</p>																		

	(EGN). Selskapet skal sørge for drift i henhold til det til enhver tid gjeldende "EGN Charter".
Organisasjonsform	Interkommunalt selskap (IKS)
Styringsdokumenter	Selskapsavtale.
Eierorgan	Representantskap TFK har etter selskapsavtalen 2 repr. i representantskapet. I FU-sak 114/11 ble følgende vagt som fylkeskommunens repr. til representantskapet : Jan Thorsen (Sp), vararepr. : Solveig Nekstad Grav (A) Thorleif Vikre (FrP), vararepr. : Jan Gunnar Knutsen (H)
Styresammensetning	Styret består av 5 medlemmer og 2 varamedlemmer. Fylkeskommunen har ikke vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Telemark kommunerevisjon IKS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 20.87%. Andre eiere : Alle kommunene i Telemark unntatt Vinje. Kommunene Larvik og Lardal i Vestfold.
Formål	Telemark kommunerevisjon IKS skal utføre de lovpålagte revisjonsoppgaver for deltakerne. Telemark kommunerevisjon IKS kan utføre andre revisjonsoppdrag og rådgivning for deltakerne. Telemark kommunerevisjon IKS kan utføre revisjonsoppdrag og rådgivning for andre selskaper. Selskapet har ikke erverv til formål.
Organisasjonsform	Interkommunalt selskap (IKS)
Styringsdokumenter	Selskapsavtale
Eierorgan	Representantskap Telemark fylkeskommune har 1 repr. med personlig vararepr. i representantskapet. I FU-sak 114/11 ble Håkon Sørby (Sp), med Kristian Espeland (KrF) som vara, valgt som fylkeskommunens repr. til representantskapet.
Styresammensetning	Styret består av 7 medlemmer med 6 varamedlemmer valgt i rekke og et personlig varamedlem for den ansattes representant. Fylkeskommunen har ikke vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 18.5 %. Andre eiere : Alle kommunene i Telemark, unntatt Skien og Hjartdal
Formål	Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS skal utføre den lovpålagte sekretærfunksjonen for deltakernes kontrollutvalg. Selskapet kan utføre tilsvarende oppgaver for andre bestillere.
Organisasjonsform	Interkommunalt selskap (IKS)
Styringsdokumenter	Selskapsavtale
Eierorgan	Representantskap Telemark fylkeskommune har 1 repr. med personlig vararepr. i representantskapet. I FU-sak 114/11 ble Bjørg Kyrkjebø Ståland (A), med Erling Dahl (FrP) som vara, valgt som fylkeskommunens repr. til representantskapet.
Styresammensetning	Styret består av 3 medlemmer med personlige varamedlemmer. Fylkeskommunen har ikke vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Tannhelsetjenestens kompetansesenter Sør IKS

Eiersammensetning	<p>Telemark fylkeskommune 20 %.</p> <p>Andre eiere :</p> <p>Aust-Agder fk 20 %</p> <p>Vest-Agder fk 20 %</p> <p>Buskerud kf 20 %</p> <p>Vestfold fk 20 %</p>
Formål	<p>Selskapet skal bidra til å heve kompetansen innen den offentlige og private tannhelsetjenesten i regionen. Videre skal senteret bidra til å gi befolkningen bedre tilgang til spesialisttjenester. Senteret skal utvikle og levere tjenester med høy faglig kvalitet på følgende områder :</p> <ul style="list-style-type: none"> -spesialistbehandling og utredning - etterutdanning - rådgiving -videre- og spesialistutdanning - forskning - folkehelsearbeid
Organisasjonsform	Interkommunalt selskap (IKS)
Styringsdokumenter	Selskapsavtale
Eierorgan	<p>Representantskap</p> <p>Telemark fylkeskommune har 1 repr. med personlig vararepr. i representantskapet. I FU-sak 114/11 ble Anne Kristine Grøtting (Sp), med Borgar Flaaten (KrF) som vara, valgt som fylkeskommunens repr. til representantskapet.</p>
Styresammensetning	<p>Styret består av 5 medlemmer, 1 fra hver deltager/eier, med personlige varamedlemmer.</p> <p>I FU-sak 17/11 ble fylkestannlege Tor Hildre, med overtannlege Tore Lervik som vara, valgt som fylkeskommunens repr. i styret.</p>

Vest-Telemark pedagogisk psykologiske tjeneste PPT IKS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 12 %. Andre eiere : Kviteseid kommune 16% Seljord kommune 15% Tokke kommune 14% Fyresdal kommune 9% Nissedal kommune 9%
Formål	Formålet med selskapet er å tilrettelegge ei pedagogisk-psykologisk tjeneste i samsvar med § 5-6 i Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringsloven).
Organisasjonsform	Interkommunalt selskap (IKS)
Styringsdokumenter	Selskapsavtale
Eierorgan	Representantskap Telemark fylkeskommune har 1 repr. med personlig vararepr. i representantskapet. I FU-sak 114/11 ble Solveig Nekstad Grave (A) med Kristian Espeland (KrF) som vara, valgt som fylkeskommunens repr. til representantskapet.
Styresammensetning	Styret består av 3 medlemmer med personlige varamedlemmer, sammensatt av en rådmann, en skolefaglig ansvarlig og en økonomisjef. Fylkeskommunen har ikke vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Interkommunalt arkiv for Buskerud Vestfold og Telemark IKS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 4.02 %. Andre eiere : 33 kommuner/fylkeskommuner i Buskerud, Vestfold, 14 kommuner i Telemark
Formål	Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal kunne fungere som arkivdepot for eierne samt selge kompetanse og arkivtjenester til andre. Selskapet skal kunne fungere som fylkesarkiv for deltakende fylkeskommuner, og skal kunne motta privatarkiv.
Organisasjonsform	Interkommunalt selskap (IKS)
Styringsdokumenter	Selskapsavtale
Eierorgan	Representantskap Telemark fylkeskommune har 1 repr. med vararepr. i representantskapet. Fylkesrådmannen fikk i FT-sak 20/08 fullakt til å oppnevne repr. til representantskapet. Hege Glenna, med Anke Regine Kise som vara, er valgt som fylkeskommunens repr. til representakpaet.
Styresammensetning	Styret består av 5 faste medlemmer med 3 nummererte varamedlemmer. Fylkeskommunen har ikke vedtektsfestet styrerepresentasjon.

VIGO IKS

Eiersammensetning	Alle fylkeskommunene i landet.
Formål	Selskapet skal utvikle/videreutvikle, eie og/eller drifte, alt etter bestilling og i nært samarbeid med deltakerne, fylkeskommunenes felles inntakssystem Vigo og alt som ellers står i naturlig sammenheng med dette – eksempelvis skoleadministrative systemer. Selskapet kan la utvikling og drift av ulike systemer settes ut til andre. Selskapet skal videre levere eller formidle levert nødvendige faglige kurs eller veiledning til deltakerne på de systemer man har rettigheter/driftsoppgaver knyttet til.
Organisasjonsform	Interkommunalt selskap (IKS)
Styringsdokumenter	Selskapsavtale
Eierorgan	Representantskap I FU-sak 114/11 fikk fylkesrådmannen fullmakt til å møte i representantskapet.
Styresammensetning	Styret skal ha 5 medlemmer med varamedlemmer. Telemark fylkeskommune har ikke vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Innovasjon Norge

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 2.58 % Andre eiere : Staten 51% Alle fylkeskommunene 49%
Formål	Selskapet har som formål å fremme bedrifts- og samfunns-økonomisk lønnsom næringsutvikling i hele landet, og utløse ulike distrikters og regioners næringsmessige muligheter gjennom å bidra til innovasjon, internasjonalisering og profilering. For å fremme selskapets formål kan selskapets midler brukes til: 1. Finansiering, herunder tilskudds-, låne-, garanti-, og egenkapitalordninger 2. Rådgivning og kompetansehevende tiltak 3. Nettverk og infrastruktur 4. Profilering av norsk næringsliv i utlandet Selskapets rammer fastsettes i de årlige statsbudsjetter og gjennom avtaler med fylkeskommunene og andre aktuelle aktører. Selskapets midler skal anvendes i tråd med oppdragsbrev fra oppdragsgiverne og de til enhver tid gjeldende regelverk.
Organisasjonsform	Foretak etter særlov
Styringsdokumenter	Eieravtale Vedtekter
Eierorgan	Foretaksmøte (generalforsamling) Fylkesordfører repr. fylkeskommunen på foretaksmøte
Styresammensetning	I FT-sak 50/11 ble følgende valgt som styremedlemmer til det regionale styret : Christian Tynning Bjørnø (A) Gunn Marit Helgesen (H)

Opplæringskontoret for offentlig sektor (OKOS)

Medlemmer	Telemark fylkeskommune
Formål	<p>Opplæringskontoret skal</p> <ul style="list-style-type: none">- arbeide for å opprette lærlingplasser i offentlig sektor, tegne lærekontrakter på vegne av medlemmene og være bindeledd mellom skoler, kommuner og offentlige etater- arbeide aktivt for å rekruttere til de fagområder offentlig sektor har behov for- sørge for at lærlingene får den opplæring de har krav på i henhold til læreplanene / opplæringsloven- arbeide for at kvaliteten på den opplæringen som blir gitt er god bl.a. ved kurs, møter og lignende for lærlinger, faglige ledere og instruktører- være aktiv med tanke på å holde seg orientert om / delta i nye prosjekter og lignende. Være en faglig ressurs for alle som jobber med fagopplæring i offentlig sektor og en pådriver for å øke fagopplæringens status- motivere og hjelpe voksne arbeidstakere til å få fagbrev
Organisasjonsform	Forening uten økonomisk formål
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen
Styresammensetning	Styret har 5 medlemmer. Telemark fylkeskommune har ingen vedtektsfestet styrerepresentasjon.

E134 og Rv36 Telemark AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 80% Andre eiere : kommuner
Formål	Selskapet har som formål å delfinansiere utbyggingen av E134 og Rv36 med tilhørende anlegg gjennom Telemark fylke.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 3 medlemmer, hvorav styreleder velges fra Telemark fylkeskommune. 2 styremedlemmer fra kommunene. I FU-sak 115/11 ble Terje Riis-Johansen valgt til styreleder.

Vestviken Kollektivtrafikk AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommunen 33.33% Andre eiere : Vestfold fylkeskommune Buskerud fylkeskommune
Formål	Selskapet har som formål å kjøpe transporttjenester og samordne offentlig betalte transport i henhold til avtaler med sine eiere. Selskapet kan drive, leie og eller eie kollektivtrafikk-terminaler, ruteopplysningstjeneste og hertil knyttet markedsføring, informasjon og produktutvikling. Selskapet har ikke erverv som formål, men er opprettet med sikte på effektivisering og samordning av kollektivtrafikktilbudet i Buskerud, Telemark og Vestfold. Selskapet er ikke opprettet med sikte på å oppnå økonomisk overskudd for eierne. Selskapet skal ikke dele ut aksjeutbytte.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Aksjonæravtale Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Etter aksjonæravtalen skal styret ha 2 styremedlemmer og 2 personlige varamedlemmer fra hver av fylkeskommunene. I FU-sak 115/11 blei følgende valgt som styremedlemmer : Sigbjørn Molvik (SV), vara : Lise Wiik (A) Edvard Mæland (H), vara : Gry Anette Rekanes Amundsen (FrP)

Kragerø Fjordbåtselskap AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 29.3 % Andre eiere : Kragerø kommune 58.6 % Private 12.1 %
Formål	Selskapet har som formål å drive passasjer-, godstrafikk og andre tjenester og hva dermed står i forbindelse.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 5 medlemmer. Ett styremedlem med varamedlem oppnevnes av Telemark fylkeskommune. På ekstraordinær generalforsamling våren 2011 ble Lars Nicolaysen oppnevnt som styremedlem, med Kari Fosso som varamedlem.

Skien –Dalen Skipsselskap AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 29% Andre eiere : Skien kommune, Tokke kommune, Kviteseid kommune, Telemark Bilruter m.fl.
Formål	Selskapets formål er å drive turisttrafikk i Telemarksvassdraget og hva dermed står i forbindelse. Selskapet kan også ved aksjetegning eller på annen måte delta i andre selskaper.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 5-7 medlemmer. Generalforsamlingen utpeker styremedlemmer. Telemark fylkeskommune har ingen vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Telemark og Vestfold Regionteater AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 33.33 %. Andre eiere : Vestfold fylkeskommune og Skien kommune
Formål	Telemark og Vestfold Regionteater AS skal gjennom egen virksomhet og i samarbeid med frie grupper og andre teatre gi innbyggerne i Vestfold og Telemark et profesjonelt og allsidig teatertilbud. Det skal arbeides for å øke interessen og forståelsen for teater som uttrykksmiddel. Styret kan vedta et kunstnernavn som en kan bruke ved presentasjoner av teateret og teaterets kunstneriske tilbud.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 8 medlemmer. Telemark fylkeskommune velger ett medlem med personlig varamedlem. For forrige valgperiode ble Astrid Eidem Nordal (KrF) valgt som styremedlem, med Ole-Henrik Olsen (A) som varamedlem.

Vest-Telemark Næringsbygg AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 9.92% Andre eiere :
Formål	Selskapet har som formål, i samarbeid med andre, å styrke og videreutvikle næringslivet i regionen. Innenfor kommunene Nissedal, Fyresdal, Tokke, Kviteseid, Seljord, Vinje, Hjartdal og Drangedal skal VTN AS være med å skape grunnlag for vekst og utvikling ved å delta i ulike typer næringsbyggprosjekt, samt andre aktuelle selskap og virksomheter. I forbindelse med dette kan det også ytes teknisk og økonomisk rådgiving.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Selskapet har et styre på 5 medlemmer. Telemark fylkeskommune har ingen vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Vekst i Grenland AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune har 35 B-aksjer. Selskapet eies 100% av de 6 kommunene i Grenlandssamarbeidet.
Formål	Selskapet har som formål å: <ul style="list-style-type: none"> a. skape forståelse for at Grenland (Kragerø, Drangedal, Bamble, Porsgrunn, Skien og Siljan) er ett bo- og arbeidsmarkedsområde og at trygging av bestående arbeidsplasser og utvikling av nye arbeidsplasser i Grenland er en primær oppgave. b. være et pådriver- og bistandsapparat for opprettholdelse og utvikling av bestående arbeidsplasser, og utvikling av nye arbeidsplasser i Grenland. c. arbeide for samordning av statlige, fylkeskommunale, kommunale og private ressurser som er tilgjengelige for å trygge bestående arbeidsplasser og utvikle nye arbeidsplasser i Grenland. d. medvirke til at samarbeidet mellom ansatte og deres organisasjoner på den ene siden og bedriftsledelsen og deres organisasjoner på den andre side nyttes til aktiv utvikling av næringslivet i Grenland. e. medvirke til at Grenland fremstår som en sterk og samordnet enhet ovenfor sentrale myndigheter og investorer. f. samarbeide med næringsavdelingene i eierkommunene om fordeling av ansvar, oppgaver og bruk av ressurser til næringsutvikling.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 9 medlemmer. Telemark fylkeskommune har ingen styrerepresentasjon.

Haukelivegen AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 3.3 %. Andre eiere :
Formål	Selskapet har som formål å arbeide for utbygging og standardheving av Haukelivegen (E134) Haugesund-Drammen. I tillegg kan selskapet arbeide for å fremme interessene til viktige sidegreiner til denne transportåra, etter fylkesvise prioriteringer, når dette styrker arbeidet for E134.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på årsmøte.
Styresammensetning	Styret har 8 medlemmer. Telemark fylkeskommune har ikke vedtektsfestet styrerepresentasjon, men det har vært praktisert at de tre fylkeskommunene har ett medlem med varamedlem hver i styret. På generalforsamling våren 2011 ble Terje Riis-Johansen med Lise Wiik som varamedlem valgt som styremedlem for perioden 2011-2013.

Raulandsakademiet AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 2.6%. Andre eiere :
Formål	Selskapets formål er utleie, overnatting, kurs og aktivitetstilbud, og det som naturleg høyrer til slik verksemd.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 5 medlemmer, hvorav Telemark fylkeskommune har ett. I FU-sak 115/11 ble Jørund A. Ruud, med Kristian Espeland som varamedlem, valgt som styremedlem.

Telemark Byggtjeneste AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 2.33 %. Andre eiere :
Formål	Selskapets formål er å arrangere utstillinger av byggevarer, byggemetoder og hjelpemidler for byggfagene, samt å formidle opplysninger om byggespørsmål og å drive dermed forbunden virksomhet. Videre presentere og informere om andre ulike typer av industri- og håndverksproduserte produkter og ellers hva som måtte være aktuelle informasjonsaktiviteter.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 3-5 medlemmer. Telemark fylkeskommune har ingen vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Buskerud Telemark Vestfold Investeringsfond AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 1.98%. Andre eiere :
Formål	Selskapets formål er å opprette, utvikle og styrke virksomheter innen industri og annen næringsvirksomhet ved innsats av kapital og faglig assistanse. Etter §11 i vedtektene er selskapets levetid ut 2014. Det vil si at oppløsningstidspunktet er ved utgangen av 2014, hvor verdiene overføres til aksjonærene.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 5-8 medlemmer. Telemark fylkeskommune har ingen vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Midt-Telemark næringsutvikling AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 1 %. Andre eiere :
Formål	Selskapets formål er å fremme næringsutvikling i Midt-Telemark. Selskapet skal drives på non profit grunnlag. Det er ikke selskapets formål å maksimere avkastning eller akkumulere verdier og virksomheten skal over tid gå i balanse. Selskapet har ikke anledning til å utbetale utbytte.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 5-7 medlemmer. Telemark fylkeskommune har ingen vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Rehabiliteringssenteret AiR AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 0.72 %. Andre eiere :
Formål	Selskapets formål er drift av eit rehabiliteringssenter i Rauland. AiR skal ha til hovudoppgåve å hjelpe personar med funksjonssvikt på ein måte som reduserer sjukefråver og uførepensjonering. Vidare skal AiR ivareta, som Nasjonalt kompetansesenter for arbeidsretta rehabilitering, oppgåver knytt til : <ul style="list-style-type: none">- utdanning av helsepersonell / attføringspersonell- forskning- kompetanseformidling
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 6 medlemmer. Telemark fylkeskommune har ingen vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Skien Investeringslag AS

Eiersammensetning	Telemarkskanalen eier 8 aksjer. Andre eiere :
Formål	Selskapets formål er å eie og drive fast eiendommer, samt delta i annen forretningsmessig virksomhet.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 3 medlemmer. Telemark fylkeskommune har ingen vedtektsfestet styrerepresentasjon.

Bypakke Grenland Telemark AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 50%. Andre eiere :
Formål	Selskapets formål er å bidra til finansiering av Bypakke Grenland. <ul style="list-style-type: none">- Selskapet deler ikke ut utbytte.- Selskapet administrerer og eventuelt driver et innkrevingsystem i bompengerperioden.- Selskapet foretar de nødvendige låneopptak i samsvar med stortingsvedtak og avtale med Statens vegvesen Vegdirektoratet.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 5 medlemmer, hvorav styreleder velges fra Telemark fylkeskommune. I FU-sak 115/11 ble Terje Riis-Johansen valgt til styreleder.

Vegfinans AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune ..%. Andre eiere :
Formål	Selskapets formål er gjennom å utføre administrative oppgaver for aksjonærene, å oppnå en mest mulig hensiktsmessig og rasjonell gjennomføring av aksjonærenes offentlige bomvegprosjekter, og på den måte bidra til kostnadseffektiv utbygging og finansiering av det offentlige vegnettet.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 3-7 medlemmer. Gunn Marit Helgesen, med Arne Storhaug som personlig varamann, er valgt som styremedlemmer fram til ordinær generalforsamling.

E 18 Telemark AS

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 100 %.
Formål	Selskapets formål er å delfinansiere utbygging av E18 med tilhørende anlegg gjennom Telemark fylke. <ul style="list-style-type: none">- Selskapet deler ikke ut utbytte.- Selskapet administrerer og eventuelt driver et innkrevingsystem i bompengerperioden.- Selskapet foretar de nødvendige låneopptak i samsvar med stortingsvedtak og avtale med Statens vegvesen Vegdirektoratet.
Organisasjonsform	Aksjeselskap
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Generalforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	Styret har 3 medlemmer som alle velges fra Telemark fylkeskommune. Inntil ordinær generalforsamling er følgende valgt som styremedlemmer : Gunn Marit Helgesen (H), vara : Lars Bjaadal (Sp) Erling Dahl (FrP), vara : Stein Olav Aasland (H) Johan Tønnes Løchstøer (V), vara : Karin Mathisen (H)

Nortura SA

Eiersammensetning	Søve videregående skole har 1 andel Andre andelseiere :
Formål	Selskapets formål er å omsette medlemmenes slakt, egg, livdyr og ull på best mulig måte. Foretaket skal ved sin virksomhet bidra til at medlemmene får det best mulig økonomiske resultat av sin husdyrproduksjon. m.m.
Organisasjonsform	Samvirkeforetak
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Årsmøte Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på generalforsamlingen.
Styresammensetning	

Telemarkreiser AL

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 10 andeler Telemarkskanalen 5 andeler Andre andelseiere :
Formål	Selskapet har som formål <ul style="list-style-type: none">- produktutvikling, markedsføring og salg av andelseiernes reiselivsprodukter på oppdragsbasis- service overfor andelseierne på oppdragsbasis- service overfor fylkeskommunen og kommuner på oppdragsbasis- for øvrig alt som står i forbindelse med reiseliv, herunder deltakelse i andre selskap
Organisasjonsform	Andelslag
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Årsmøte Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på årsmøtet.
Styresammensetning	Styret har inntil 9 medlemmer. Telemark fylkeskommune oppnevner ett styremedlem med varamedlem. I HN-sak 15/12 ble Lise Wiik (A) valgt som styremedlem, med Harald Kinck (FrP) som varamedlem.

Biblioteksentralen AL

Eiersammensetning	Telemark fylkeskommune 30 andeler Andre andelseiere : 419 kommuner, 14 fylkeskommuner, KS og Norsk Bibliotekforening.
Formål	Selskapet har som formål å være et serviceorgan for alle typer offentlige biblioteker. Biblioteksentralen har til oppgave å være hovedleverandør av produkter og tjenester til biblioteker og liknende institusjoner. I tillegg kan Biblioteksentralen delta i / etablere virksomhet med det formål å betjene det totale bok-, informasjons- og kunnskapsmarkedet.
Organisasjonsform	Andelslag
Styringsdokumenter	Vedtekter
Eierorgan	Årsmøte Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på årsmøtet.
Styresammensetning	Styret har 7 medlemmer, hvorav 4 skal representere kommunene, fylkeskommunene, Norsk Bibliotekforening og universiteter og høyskoler.

Stiftelsen Telemark Teknisk Industrielle Utviklingssenter (Tel-Tek)

Stiftere	Telemark fylkeskommune og Telemark Industriforening
Formål	Stiftelsen skal bidra til å utvikle ny og eksisterende næringsvirksomhet ved hjelp av kompetanse utviklet gjennom forskning. Visjon : Tel-Tek skal holde internasjonalt nivå på forskningen, være en anerkjent utreder og gjennom dette være den foretrukne partner i arbeidet med å øke kunders nyskapingsevne og konkurransekraft.
Organisasjonsform	Stiftelse
Styringsdokumenter	Vedtekter
Øverste organ	Rådsforsamling Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen i rådsforsamlinga.
Styresammensetning	Styret har 5 medlemmer, hvorav 2 styremedlemmer velges etter forslag fra Telemark fylkeskommune. I FU-sak 115/11 ble følgende valgt som styremedlemmer : Christian Tynning Bjørnø (A), vara : Terje Riis-Johansen (Sp) Frode Lieungh (H), vara : Harald Kinck (FrP)

Stiftelsen Telemarkforskning-Bø

Stiftere	Telemark fylkeskommune og Telemark reiselivsråd
Formål	<p>Stiftelsen har som formål å arbeide for utvikling, nyskaping og kompetanseheving i næringsliv og offentlig forvaltning. Forskning, forskningsformidling og forskningsbasert utviklingsarbeid er ein viktig del av denne innsatsen.</p> <p>Stikkord til aktuelle arbeidsfelt er</p> <ul style="list-style-type: none">- organisasjonsutvikling- leing- produktutvikling- marknadføring- økonomistyring- konsekvensanalyser- strategi for tiltaksarbeid- kommunal og regional planlegging og økonomi <p>Stiftelsen skal arbeide i nær kontakt med organisasjonar og bedrifter, kommunale, fylkeskommunale og statlege organ, utdannings- og forskingsinstitusjonar, herunder Telemark Distriktshøgskole, den offentlege rettleiingstenesta og Tel-Tek.</p> <p>Det første satsingsområdet er reiseliv.</p>
Organisasjonsform	Stiftelse
Styringsdokumenter	Vedtekter
Øverste organ	Rådsforsamling
	Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen i rådsforsamlinga.
Styresammensetning	Styret har 5 medlemmer, hvorav 1 styremedlem eller første eller andre varamedlem velges etter forslag fra Telemark fylkeskommune. I FU-sak 115/11 ble følgende Christian Tynning Bjørnø (A) valgt som styremedlem, med Frode Lieungh (H) som varamedlem.

Stiftelsen Geneticum

Stiftere	Telemark fylkeskommune, Skien Næringsfond AS, AS Telelab og Bionor AS.
Formål	<p>Stiftelsen skal på forretningsmessig basis drive undervisning, forskning og annen virksomhet innen bioteknologi. Stiftelsen skal være et bindeledd mellom næringslivet i Telemark, forsknings- og undervisningsinstitusjoner i Telemark og universitetsmiljøer i Norge og utlandet.</p> <p>Videre skal stiftelsen være et forretningsmessig instrument for å fremme nyskaping og utvikling av nye forretningsideer innen medisin/bioteknologi i Telemark.</p>
Organisasjonsform	Stiftelse
Styringsdokumenter	Vedtekter
Øverste organ	<p>Etter vedtektene skal stiftelsen ha et organ (i tillegg til styret) som representerer stifterne kalt "årsmøte".</p> <p>Fylkesordfører er i FU-sak 122/11 valgt til å repr. fylkeskommunen på årsmøtet.</p>
Styresammensetning	<p>Styret har 3-7 medlemmer.</p> <p>Telemark fylkeskommune har ikke vedtektsfestet styrerepresentasjon.</p>

Stiftelsen Rjukanbanen

Stiftere	Telemark fylkeskommune, Tinn kommune og Notodden kommune
Formål	Stiftelsens formål er vern og bruk av transportlinjen Rjukan – Tinnoset i reiselivssammenheng. Stiftelsen skal også arbeide for tilsvarende aktivitet på strekningen Tinnoset - Notodden.
Organisasjonsform	Stiftelse
Styringsdokumenter	Vedtekter
Øverste organ	Styre
Styresammensetning	Styret har 8 medlemmer, hvorav 3 oppnevnes av Telemark fylkeskommune. I FU-sak 115/11 ble følgende valgt som styremedlemmer : Lise Wiik (A), vara : Jan Ragnar Setsaas Jan Stabel, vara : Torunn Hovde Kaasa (Sp) Per Lykke (H), vara : Harald Kinck (FrP)

Stiftelsen Sauherad Samtun

Stiftere	Telemark fylkeskommune og kommunene i fylket.
Formål	Stiftelsen har som formål å dyktiggjøre stoffmisbrukere til et sjølstendig liv uten rusmisbruk. Det er Stiftelsens oppgave å gjøre elevene praktisk, teoretisk og holdningsmessig i stand til å forvalte sine muligheter i samsvar med den enkeltes forutsetninger. Ansvarliggjøring skjer gjennom deltakelse, krav, arbeid, disiplin, langsiktige målsettinger. (Formålet kan virkeliggjøres i regi av stiftelsen eller gjennom selskap stiftelsen har en vesentlig innflytelse i). Stiftelsen skal forvalte sin faste eiendom best mulig.
Organisasjonsform	Stiftelse
Styringsdokumenter	Vedtekter
Øverste organ	Generalforsamling
Styresammensetning	Styret har 3-5 medlemmer, hvorav 1 oppnevnes av Telemark fylkeskommune. Fram til kommende generalforsamling er Elin Nordbø (Sp) styremedlem og Hans O. Løkka (A) varamedlem.

5.3 Ulike selskaps- og samarbeidsformer

5.3.1 Fylkeskommunalt foretak (FKF)

Rettslig stilling og lovgivning:

Fylkeskommunale foretak er en del av fylkeskommunen som rettssubjekt og hjemlet i kapittel 11 i lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). Et fylkeskommunalt foretak er dermed underlagt fylkestinget som øverste myndighet. Gjennom formålet i vedtektene fastsetter fylkestinget den virksomheten foretaket skal drive og den ytre rammen for styrets myndighet. Fylkestinget kan også gjennom vedtektene eller andre vedtak gi bindende pålegg for foretaket. Både stifting og oppløsning av fylkeskommunale foretak vedtas av fylkestinget.

Selskapsformens egnethet:

Reglene om fylkeskommunalt foretak tar særlig sikte på å gi et alternativ for mer selvstendig organisering av fylkeskommunale oppgaver. Organisasjonsformen benyttes ofte når fylkeskommunen skal ivareta både forretningsmessige og samfunnsmessige hensyn. Det er imidlertid ikke begrensninger i loven med hensyn til hvilke oppgaver fylkeskommunen kan legge inn i et fylkeskommunalt foretak.

Styrende organ:

Foretaket skal ledes av et styre med alminnelig myndighet til å treffe avgjørelser i foretakets saker. Foretaket skal ha daglig leder. Fylkestinget må selv velge styret og dette valget skjer etter reglene om forholdstallsvalg og flertallsvalg i kommunelovens § 36 og 38, jf. § 35 nr. 4. Fylkestinget velger ikke de ansattes representanter, disse velges av og blant de ansatte, jf. § 65 nr. 3 annet punktum. Styret har et overordnet ansvar for organiseringen av foretakets virksomhet. Ledelsesansvaret gjelder ikke bare den forretningsmessige siden av virksomheten, men generelt forvaltningen av de verdier og oppgaver fylkeskommunen har lagt til foretaket. Det er styret som representerer foretaket utad på fylkeskommunens vegne (jf. § 73 nr 1), med mindre daglig leder er gitt representasjonsrett av styret. Daglig leder har dessuten stillingsfullmakt til å representere foretaket utad i saker som faller innenfor daglig leders myndighetsområde, jf § 71. Etter kommunelovens § 69 kan styrets selvstendige myndighet begrenses ved vedtektsbestemmelse, som fastsetter at nærmere angitte saker må være godkjent av fylkestinget for å være bindende for fylkeskommunen. Styret ansetter daglig leder. Daglig leder står i et direkte underordnings- og ansvarsforhold til styret som igjen er underlagt fylkestinget.

Arbeidsgiveransvaret:

Fordeling av arbeidsgiveransvaret mellom styret og daglig leder er gitt i foretakets vedtekter. Daglig leder ivaretar foretakets daglige ledelse. I utgangspunktet bør fylkeskommunens overordnede arbeidsgiverpolitikk legge rammene også for fylkeskommunale foretak. Foretak kan være medlem av KS Bedrift.

Kommunens økonomisk ansvar og risiko:

Som en del av fylkeskommunen er foretaket underlagt fylkestingets budsjettmyndighet. Dette betyr at de fylkeskommunale budsjettene setter rammer for foretakets virksomhet, og styret er bundet av fylkestingets budsjettvedtak.

Styring, tilsyn og kontroll:

Fylkeskommunens styrings- og kontrollmuligheter er flere og mer omfattende i fylkeskommunalt foretak enn i aksjeselskaper. Av forskrift til Kommuneloven følger regler for årsbudsjett og økonomiplan, og krav til årsregnskap og årsberetning. Av forskriftene følger også regler om perioderapporter, samt krav om KOSTRA - rapportering. Kontrollutvalget skal behandle årsberetning og årsregnskap fra foretakene før disse behandles av fylkestinget. Kommunelovens bestemmelser om behandling av fylkeskommunens regnskapsmessig over-skudd eller underskudd omfatter også foretakene.

Fylkeskommunale foretak har en selvstendig stilling i forhold til fylkeskommunens administrasjon regulert i kommunelovens § 72. Det innebærer at fylkesrådmannen ikke har instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor daglig leder innenfor styrets myndighets-område. Før styret treffer vedtak i sak som skal behandles av fylkestinget skal fylkesrådmannen ha hatt anledning til å uttale seg om saken. Fylkesrådmannens uttalelse skal legges frem for styret ved dets behandling av saken. Fylkesrådmannen kan videre instruere foretakets ledelse om at iverksettelsen av en sak skal utsettes til fylkestinget har behandlet saken. Fylkesrådmannen har således mulighet for legge en slik sak fram for fylkestinget, og fylkesrådmannen skal sørge for at saken er forsvarlig utredet.

5.3.2 Interkommunale selskap (IKS)

Rettslig stilling og lovgivning:

Samarbeid mellom flere kommuner og/eller fylkeskommuner kan organiseres som interkommunalt selskap etter lov av 29. januar 1999 nr. 6. Et interkommunalt selskap er eget rettssubjekt, som både rettslig og økonomisk er skilt fra deltakerkommunene. Selskapet har dermed sin egen formue og sine egne inntekter og svarer selv for sine forpliktelser. Det er selskapet selv som inngår og er part i avtaler og har partsstilling i rettssaker og overfor forvaltningsmyndighetene.

Selskapsformens egnethet:

I et interkommunalt selskap kan bare kommuner og fylkeskommuner være deltakere. Lovpålagte oppgaver som for eksempel brann- og redning, revisjon, samt tjenester der det kan være regningssvarende og strategisk å løse oppgavene felles, er eksempler på virksomhet som egner seg for denne selskapsformen. Det samme gjelder regionale utviklingsoppgaver, prosjekter og anlegg.

Myndighets- og forvaltningsoppgaver vil kreve overføring av myndighet dersom oppgavene

legges til et interkommunalt selskap, og det kan være begrensninger i særlovgivning som gjør at fylkestinget ikke kan delegerer slik myndighet. Slike vurderinger må gjøres sett i lys av at selskapet er eget rettssubjekt.

Styrende organ:

Selskapets øverste myndighet er representantskapet. Representantskapet er eiernes organ, og deltakerkommunenes eiermyndighet utøves av representantskapet. Dette innebærer at den enkelte deltakerkommune ikke kan utøve eiermyndighet direkte overfor selskapets styre eller administrasjon. På den andre siden har fylkestinget instruksjonsrett overfor sine medlemmer i representantskapet (Ot.prop. nr 53 1997-98, side 95). Hver deltakerkommune skal ha minst ett medlem i representantskapet. Deltakerkommunene kan gjennom representantskapet treffe vedtak som binder styret, og det kan omgjøre vedtak som styret har truffet. Gjennom en rekke bestemmelser legger loven om interkommunale selskaper særlige oppgaver til representantskapet. Dette gjelder fastsettingen av regnskap, budsjett, økonomiplan og valg av revisor, samt vedtak om salg eller pantsettelse av fast eiendom eller andre større kapitalinvesteringer, eller vedtak om å foreta investeringer som er av vesentlig betydning for selskapet eller en eller flere av deltakerne.

Av loven følger at det skal utformes en selskapsavtale (vedtekter) og loven oppstiller minimumskrav til innhold. I selskapsavtalen kan det dessuten fastsettes at visse saker som ellers hører innunder styrets forvaltningsmyndighet, må godkjennes av representantskapet. Denne utvidede innflytelsen har først og fremst sammenheng med selskapsdeltakernes ubegrensede ansvar for selskapets forpliktelser. Når deltakerne påtar seg et større ansvar er det også naturlig at styringsmulighetene utvides. Det er også mulig å øke eiernes styring og kontroll ved for eksempel å regulere i selskapsavtalen at nærmere angitte saker skal behandles av representantskapet.

I selskapsavtalen vil deltakerinteressene i selskapet kunne vises og representantskapet kan bli pålagt å utføre og føre tilsyn med visse styringsoppgaver overfor styret. Eksempler på dette kan være krav om interne kontrollsystem og økonomistyringsregler, strategiutvikling og finansforvaltning.

Et interkommunalt selskap skal ha et styre og en daglig leder som står ansvarlig for forvaltningen av selskapet. Det hører under styret å forvalte selskapet på vegne av deltakerkommunene. Styret leder selskapets virksomhet og det har ansvar for de at verdier som deltakerne har i selskapet, brukes forsvarlig og i tråd med formålet med selskapet. I forvaltningen av selskapet er styret underlagt representantskapet og det må følge vedtak og retningslinjer som dette fastsetter. Styrets forvaltningsmyndighet må videre utøves innenfor rammen av selskapsavtalen og selskapets årsbudsjett.

Arbeidsgiveransvaret:

Daglig leder ansettes av styret med mindre det er vedtektsfestet at daglig leder skal ansettes av representantskapet. Ansatte har selskapet som sin arbeidsgiver, med daglig leder som øverste administrative leder. Utvikling av arbeidsgiverpolitisk strategi for selskapet tilligger styret å påse, dersom ikke annet er bestemt i selskapsavtalen. Lov om interkommunale selskaper regulerer ansatte sin representasjon i styret.

Kommunens økonomiske ansvar og risiko:

Et særtrekk ved interkommunale selskaper er at hver av deltakerne har et ubegrenset ansvar for en prosent eller en brøkdel av selskapets samlede forpliktelser. Dette skiller interkommunale selskaper fra aksjeselskap, hvor deltakeransvaret er begrenset. Samlet skal deltakernes ansvarsandeler utgjøre selskapets samlede forpliktelser. I Selskapsavtalen kan det hjemles muligheter for å bygge opp fond for gjennomføring av

investeringer og til nødvendig driftskapital. Fondsoppbyggingen skal stå i forhold til selskapets oppgave og forpliktelser. Av lov om interkommunale selskaper § 29 følger det at etter forslag fra styret eller med styrets samtykke kan representantskapet beslutte utdeling av selskapets midler.

Styring, tilsyn og kontroll:

Av forskrifter til lov om interkommunale selskaper følger regler om årsbudsjett og økonomiplan, og krav til årsregnskap og årsberetning. Av forskriftene følger også regler om periodevis rapportering, samt krav om KOSTRA – rapportering. Av lov om interkommunale selskaper § 18 følger det at selskaper hvor deltakerne betaler tilskudd, er selskapets budsjett ikke endelig før deltakerkommunenes budsjetter er behandlet jf. kommunelovens § 45 nr. 4. Det betyr at det budsjettvedtak som representantskapet gjør ikke er endelig før deltakere har avsluttet sin økonomiplanbehandling ved utgangen av året.

5.3.4 Interkommunalt samarbeid (IS) - kommuneloven § 27

Rettslig stilling og lovgivning:

Lov om kommuner og fylkeskommuner § 27 har regler om samarbeidsavtaler mellom kommuner og/eller fylkeskommuner når samarbeidet er organisert med eget styre. Gjennom vedtektene kan det hjemles at et interkommunalt samarbeid gis ansvar og myndighet slik at det er et eget rettssubjekt.

Styrende organ:

Styret for interkommunalt samarbeid må tildeles en viss selvstendig avgjørelsesmyndighet, men den må begrenses til avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering. Styrets rolle og forhold til samarbeidskommunene må utformes i vedtektene. Rammer for utøvelse av eierskap i interkommunale samarbeid (kommunelovens § 27)

5.3.5 Vertskommunesamarbeid, kl §§ 28 a – 28 k

Et tillegg til kommuneloven ble gjort gjeldende fra 1.1.2007 åpner for at kommunene skal kunne inngå et vertskommunesamarbeid ved at en eller flere kommuner (samarbeids- kommuner) kan inngå avtale om at en annen kommune (vertskommune) overtar det daglige arbeidet på et nærmere oppgitt ansvarsområde. Slike avtaler må gjøres av fylkestinget selv jf. § 28 b nr. 3 og 28 c nr. 3.

Avtalen om vertskommunesamarbeid skal være skriftlig. Loven setter visse minstekrav til innholdet i avtalen, jf. § 28 e. Hver enkel deltaker kan si opp deltakerforholdet sitt med et års skriftlig varsel. Men er deltakerkommunene enige, kan samarbeidsforholdet oppløses raskere. Det er to typer vertskommuneordninger - en med et felles folkevalgt organ (§ 28 b) og en uten (§ 28 c). Skillet har konsekvenser for hvor mye myndighet som kan overlates til verts- kommunen. Vertskommunesamarbeidet i seg selv er ikke et eget rettssubjekt. Felles for modellene er at administrasjonen i en vertskommune overtar det daglige arbeidet med de oppgavene som er lagt til vertskommunen. Modellen har som siktemål å tilby inter-kommunale løsninger for de lovpålagde ansvarsområdene til kommunene. Lovregulering av vertskommunemodellen skal gjøre det forsvarlig å overlata oppgaver og ansvarsområde med tilhørende forvaltningsmyndighet (offentlig

myndighetsutøving) til en annen kommune. Det oppstår en del arbeidsrettslige spørsmål knyttet til vertskommunesamarbeid. Dessuten er forholdet til anskaffelsesregelverket fortsatt uavklart.

5.3.6 Aksjeselskap (AS)

Rettslig stilling og lovgivning:

Bestemmelsene om aksjeselskap er regulert i aksjeloven av 13. juni 1997 nr. 44. Selskapet er eget rettssubjekt. Det viktigste trekket ved aksjeselskapsformen er at aksjeeierne ikke er ansvarlig for selskapets forpliktelser ut over for innskutt kapital. Aksjekapitalen i et aksje-selskap må være på minimum kr. 100.000. Et aksjeselskap som ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser, kan tas under konkursbehandling.

Selskapsformens egnethet:

Et aksjeselskap er et eget rettssubjekt og kan ha en eller flere deltakere. Lovgivningen setter ingen grenser for hvem som kan være aksjeeier i et aksjeselskap. Selskapsformen er derfor god når en ønsker å ha ulike grupper av eiere eller legge til rette for at flere, både fysiske og juridiske personer, kan være eiere. Selskapsformen innebærer altså fleksibilitet på eiersiden.

Aksjeselskap er en selskapsform som er lovregulert i forhold til at selskapet driver sin virksomhet i et marked. Innretningen av selskapsformen bygger på den risiko som slik konkurranseeksponert virksomhet innebærer.

Styrende organ:

Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet. Generalforsamlingen kan treffe vedtak i alle selskapssaker, med mindre loven forbeholder avgjørelsesmyndigheten for andre organer. Som selskapets øverste myndighet kan generalforsamlingen instruere andre selskapsorganer, omgjøre deres beslutninger eller direkte treffe avgjørelse i andre selskapsorganers saker med mindre lov på særskilte områder fratrudd generalforsamlingens dens myndighet. Det er gjennom generalforsamlingen aksjeeierne utøver den øverste myndighet i selskapet. Styreleder og daglig leder skal møte på generalforsamling. Øvrige styremedlemmer kan møte, med talerett. Styreleder åpner møtet.

I selskaper med flere enn 200 ansatte er bedriftsforsamling obligatorisk, men det kan inngås avtale mellom selskapet og de ansatte eller deres fagforeninger ikke å ha bedriftsforsamling. For øvrig kan bedriftsforsamlinger etableres som en frivillig ordning. I selskaper med bedriftsforsamling, eller hvor det er avtalt at selskapet ikke skal ha bedriftsforsamling, er generalforsamlingens myndighet begrenset når det gjelder større investeringer (se aksjeloven § 6–37). Generalforsamlingens overordningsforhold ovenfor bedriftsforsamlingens vedtak er også begrenset, det vil si generalforsamlingen har ikke instruksjonsmyndighet over de generalforsamlingsvalgte medlemmene av bedriftsforsamlingen. Generalforsamlingens overordningsforhold ovenfor bedriftsforsamlingen viser seg først og fremst ved at generalforsamlingen bestemmer hvem som skal være de generalforsamlingsvalgte medlemmene av bedriftsforsamlingen. Disse utgjør bedriftsforsamlingens flertall, og generalforsamlingen kan når som helst og uten nærmere begrunnelse fjerne medlemmer av bedriftsforsamlingen som den har valgt og erstatte disse med nye.

Eiermyndigheten i et aksjeselskap må utøves gjennom generalforsamlingen. Dette betyr at kommunen som aksjeeier ikke kan intervensjon uten at dette skjer i form av en beslutning fra generalforsamlingen. I generalforsamlingen kan eierne gjennom generalforsamlingsvedtak fastsette rammer og gi nærmere regler for styret og daglig leder av selskapet. Det er generalforsamlingen som velger styret.

Aksjonæravtaler benyttes ofte for å detaljere forholdet mellom aksjonærene.

Aksjonæravtalen kan regulere ulike eierspørsmål som stemmerett, fordeling av styreplasser, innsynsrett, innskuddsplikt og forkjøpsrett.

Styret har det overordnede ansvar for forvaltningen av selskapet. Som hovedregel er det styret som ansetter daglig leder og er dennes overordnede. Daglig leder skal styre selskapet etter de planer, retningslinjer og prinsipper styret har vedtatt.

Styring og kontroll:

En aksjonær har ulike rettigheter i et selskap avhengig av hvor stor andel av selskapet vedkommende eier. For fylkeskommunen er det derfor viktig at eierandelen er tilpasset fylkeskommunens formål med eierskapet. Dersom fylkeskommunen har strategiske mål for eierskapet sitt, bør den ha kontroll med selskapet ved å eie 50 % eller mer av de stemme-berettigede aksjene i selskapet. Dersom fylkeskommunen ønsker maksimal frihet over selskapet bør fylkeskommunen eie selskapet fullt ut. Dersom eierskapet er av mer finansiell karakter, er det ikke så betydningsfullt hvor stor andel av selskapet fylkeskommunen eier.

100 % (aksjer og stemmer)

I en slik situasjon trenger ikke eieren å ta hensyn til rettigheter og regler som ellers gjelder for å verne de øvrige aksjonærene. Et heleid selskap kan ses på som et datterselskap i et konsern, der kommunen representerer konsernet eller morselskapet.

90 % (aksjer og stemmer)

Dersom en aksjonær eier over 90% av aksjekapitalen og stemmene i et aksjeselskap, kan vedkommende majoritetsaksjonær tvangsutløse de øvrige aksjonærene i selskapet og konsernbidrag kan gis mellom selskap i konsernforhold.

67 % (stemmer)

Vedtaket om endring av et selskaps vedtekter forutsetter minst to tredeler av stemmene. Det samme gjelder beslutninger om fusjon eller fisjon, vedtak om forhøyelse eller nedsettelse av aksjekapitalen, opptak av konvertible lån, vedtak om omdanning og vedtak om oppløsning av selskapet.

50 % (stemmer)

Eksempel på beslutninger som fattes med alminnelig flertall er valg av styremedlemmer, godkjenning av årsregnskap og vedtak om utdeling av utbytte. Vedtekter og aksjonæravtaler kan regulere behov for bredere men ikke snevrere tilslutning ved slike saker.

34 % (stemmer)

En aksjonær som har mer enn en tredjedel av stemmene, har normalt negativ kontroll over mange av de vesentligste beslutningene i selskapet. Særlig gjelder dette vedtektsendringer.

Fylkeskommunens økonomiske interesser:

Økonomisk risiko i forhold til eierandel i aksjeselskaper er direkte knyttet til verdien av aksjekapitalen som fylkeskommunen har skutt inn. Selskapets midler disponeres av selskapets styre og daglig leder. Ønsker fylkeskommunen som eier selskapet å ta ut midler, må dette skje etter aksjelovens regler om utdeling av utbytte eller fondsemisjon. Utdeling av utbytte til eierne kan bare foretas etter forslag fra styret og må vedtas av

generalforsamlingen. Generalforsamlingen kan ikke vedta høyere utbytte enn det som er foreslått av styret.

5.3.7 Stiftelser

Rettslig stilling og lovgivning:

Stiftelser er regulert i stiftelsesloven av 15.06.01. En stiftelse skiller seg fra de andre selskapsformene ved at den ikke har noen eiere eller deltakere. Stiftelsen er selveiende. Når stiftelsen først er opprettet har stifterne ikke lenger rådighet over formuesverdien som er overført stiftelsen. Stiftelser har dermed ikke noe eierorgan.

Egnethet:

En stiftelse kan være en egnet organisasjonsform for løsning av bestemte oppgaver som en ønsker å skille ut og gi full selvstendighet. Stiftelser er godt egnet om en ønsker å bevare formue over tid. Denne formen har også blitt brukt for å skape avstand mellom fylkeskommunal beslutningsmyndighet og enhetens frihet, for eksempel på kulturområdet. Siden en stiftelse ikke kan ha eiere, kan en fylkeskommune ikke øve innflytelse i stiftelsen på grunnlag av eierskap. Dette kan fremstå som en betydelig ulempe, men samtidig gi mulighet for å sikre verdier under skiftende forhold. Lovverket for stiftelser er de siste årene blitt en del endret.

Reglene for avvikling av stiftelser er komplekse. Både styret og stifterne kan fremsette søknad om omdanning av stiftelsen til opphør. Den som fremsetter søknad må innhente tillatelse av den andre. I tillegg stilles det krav om godkjenning hos Stiftelsestilsynet før den formelle avviklingen kan finne sted.

Styrende organ:

Stiftelsen ledes av et styre oppnevnt i tråd med vedtektene i stiftelsen. Styret er i realiteten stiftelsen, og det er derfor viktig at styremedlemmene har nødvendig kompetanse. Stiftelsen må ha et bestemt formål. Stiftelsesformen er ikke egnet dersom fylkeskommunen ønsker å styre, ha innflytelse eller øve kontroll. De eneste måtene fylkeskommunen har innflytelse etter at stiftelsen er opprettet er gjennom valg av medlemmer til representantskap eller styre og gjennom å sette vilkår for økonomiske tilskudd.

5.3.8 Samvirkeforetak

(herunder andelslag (AL) og selskaper med begrenset ansvar (BA) og forening med økonomisk formål)

Rettslig stilling og lovgivning:

Reglene om samvirkeforetak/andelslag var tidligere i stor grad ulovfestet, men samvirkeoven er utformet på bakgrunn av den tidligere praksis som har utviklet seg og under ikke ubetydelig påvirkning av aksjeloven og allmennaksjeloven. Samvirkeoven av 29.6.2007 nr. 81 trådte i kraft 1. januar 2008.

Begrepet "andelslag" har ikke noe fast og entydig innhold etter gjeldende rett. Ofte brukes begrepet "andelslag" synonymt for "samvirkeforetak". Et BA-selskap som ikke er AS og en forening med økonomisk formål, er også egentlig samvirkeforetak. Et

samvirkeforetak har tradisjonelt vært ansett som et selskap som driver økonomisk virksomhet for å fremme medlemsinteressene enten som kjøpere eller leverandører. Samvirkeforetak har eiere (medlemmene) og er dermed ikke et selveiende foretak. Videre har det tradisjonelt vært fremholdt at i likhet med ikke-økonomiske foreninger og andre økonomiske foreninger skiller samvirkeforetakene seg fra selskapene ved at medlemmene ikke kan utbetales andel i nettoformuen. Etter vedtakelsen av samvirkeforetaksloven er det brakt klarhet i at et samvirkeforetak ved vedtektsbestemmelse kan organiseres slik at nettoformuen ved oppløsning helt eller delvis skal tilfalle medlemmene, jf. samvirkeforetaksloven § 135, 5. ledd. Det avgjørende er om foretaket eller foreningen faller inn under definisjonen av samvirkeforetak etter lovens § 1 og således er omfattet av loven.

De økonomiske interessene til medlemmene skal fremmes gjennom deres deltakelse i selskapet «*som avtakerar, leverandørar eller på annen liknande måte ...*». Dette er det såkalte "samhandlingskriteriet." I dette ligger at det mellom medlemmene og foretaket må omsettes varer eller tjenester i en eller annen form. Dette kan i praksis tilfredstilles på forskjellige måter. Samvirkeforetaket kan forsyne medlemmene med varer eller tjenester (forsyningssamvirke), eller medlemmene som får avsatt sine produkter eller tjenester gjennom foretaket (produsent- og salgssamvirke). En tredje variant er at medlemmene er arbeidstagere i foretaket, og at de skaper en vare eller tjeneste i sitt arbeid for foretaket (arbeidssamvirke). En er utenfor begrepet «*samvirkeforetak*» dersom foretaket skal fremme deltakernes (eiernes) økonomiske interesser uavhengig av om de er tilbydere eller etterspørrere av varer eller tjenester. Indirekte følger det av samhandlingskriteriet at medlemmene ikke bare er deltagere i foretaket, men samtidig foretakets medkontrahenter (kunder/brukere). Dette er en viktig forskjell i forhold til aksjeselskaper og andre foretaksformer.

Samvirkeforetakene er en selvstendig organisasjonsform; ikke en variant av selskapene eller foreningene. Samvirkeforetakslovens definisjon i § 1 inneholder fem kriterier for at en rettsdannelse skal bli ansett som samvirkeforetak og falle innenfor lovens virkeområde:

- 1) et krav om at det må foreligge en sammenslutning
- 2) et krav om økonomisk hovedformål
- 3) et krav om samhandling mellom foretak og medlem
- 4) et krav om fordeling av avkastning etter samhandling/bruk
- 5) en begrensning av deltakeransvaret

Det har vært lovgivers forutsetning at definisjonen i § 1 viderefører hovedtrekkene i det tradisjonelle samvirkebegrepet, slik det er utviklet gjennom praksis, teori og definisjonen i aksjeloven § 1-1, 3. ledd nr. 3.

Selskapsformens egnethet:

Et samvirkeforetak har som nevnt eiere (medlemmene) og er ikke et selveiende foretak. Medlemmene har god påvirkningsmulighet dels ved muligheten til personlig å ta del i forvaltningen gjennom fremmøte og stemmegivning på generalforsamlingen. Forbrukere, næringsdrivende og andre fysiske og juridiske personer, herunder det offentlige, som kan få sine økonomiske interesser ivaretatt av et samvirkeforetak, har rett til å bli medlem ved innmelding/søknad til foretaket. Det er således stor fleksibilitet med hensyn til hvem som kan være medlem. Et medlem kan bringe medlemskapet til opphør ved skriftlig utmelding. Inn – og uttreden kan skje enkelt uten at det er

nødvendig å gjøre endringer i vedtektene og/eller selskapsavtalen. Medlemmene hefter ikke overfor kreditorene for foretakets gjeldsforpliktelser. Medlemmene har ikke plikt til gjøre innskudd i foretaket dersom dette ikke er vedtatt eller avtalt. Det er følgelig forbundet med liten økonomisk risiko å få sine interesser ivaretatt av et samvirkeforetak. Et samvirkeforetak skal behandle alle medlemmene likt, (likhetsprinsippet jf. § 17), og hvert medlem har en stemme uavhengig av omfanget av andeler. Medlemmene er således sikret lik innflytelse. Forskjellsbehandling krever saklig grunn.

Styrende organ:

I samvirkeoven §§ 35 og 64, 1. ledd er det lovbestemt at foretaket skal ha årsmøte og styre.

Årsmøtet (generalforsamlingen) er øverste myndighet i foretaket. Alle medlemmene har rett til å møte i årsmøtet. De kan møte ved fullmektig. Hvert medlem kan ta med seg en rådgiver som årsmøtet kan gi talerett. Hvert medlem har en stemme på årsmøtet.

Vedtektene kan fastsette andre regler i forhold til dette. I landsdekkende foretak eller foretak med mer enn 100 medlemmer kan vedtektene fastsette at medlemmene skal være representert ved utsendinger på årsmøtet. Årsmøtet skal ta opp å avgjøre saker som etter loven eller vedtektene hører inn under årsmøtet. Et vedtak på årsmøtet krever vanlig flertall av de gitte stemmene.

Den daglige ledelse mellom generalforsamlingsmøtene forestås av styret som representanter for medlemmene. Styreleder og daglig leder skal være til stede på årsmøtet og har rett til å uttale seg. Vedtektene kan åpne for at styret delegerer deler av sin virksomhet til en mindre gruppe styrerepresentanter – et arbeidsutvalg. Dette er praktisk dersom styremedlemmene er vidt spredt geografisk. Enkelte foreninger kan være organisert med et organ mellom generalforsamlingen og styret, - gjerne kalt representantskap, landsstyre eller hovedstyre og med mer omfattende myndighet enn styret, men mindre enn generalforsamlingen. Representantskapet velges av generalforsamlingen. Under disse organer kan foreningen ha etablert en egen daglig ledelse eller administrasjon og være organisert med forskjellige utvalg mv. som kan ha rent rådgivende funksjoner. Det er følgelig en stor valgfrihet med i den måten den enkelte forening kan organisere seg på.

Arbeidsgiveransvaret:

Daglig leder ansettes av styret dersom ikke vedtektene sier at et annet vedtektsfestet organ skal gjøre det. De ansatte har foretaket som sin arbeidsgiver, med daglig leder som øverste administrative leder. Et flertall av de ansatte kan i større foretak med mer enn 30 ansatte kreve at styremedlemmer skal velges av og mellom de ansatte.

Økonomisk ansvar og risiko:

Det inngår i definisjonen av et samvirkeforetak at medlemmene (det vil si eierne/deltakerne) må ha begrenset ansvar for foretakets forpliktelser. Lovens [§ 3](#) første ledd fastslår eksplisitt at medlemmene ikke hefter overfor kreditorene for foretaksgjelden.

Samvirkeoven gir ikke plikt til kapitalinnskudd. Innskuddsplikt kan likevel være basert på skriftlig aksept ved tegning av medlemskap eller ved særskilt avtale. I tillegg til formkrav (skriftlighet) er det krav om avgrensning beløpsmessig eller på annen måte. Skjerpinger av plikten til å gjøre innskudd kan bare skje med samtykke fra det enkelte medlem eller ved vedtektsendring.

Styring, tilsyn og kontroll:

Styret skal så langt det trengs fastsette planer, budsjett og retningslinjer for virksomheten og sikre at det er fullgod kontroll med virksomheten, regnskapet og formuesforvaltningen. Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse. Daglig leder skal rapportere til styret minst hver fjerde måned. Årsmøtet velger revisor som skal avgi revisjonsmelding.

Et medlem kan i medhold av samvirkeloven § 59 fremme krav på årsmøtet om gransking av stiftelsen eller forvaltningen av foretaket eller nærmere oppgitte forhold ved forvaltningen eller regnskapene. Får kravet tilsutning fra minst en tiendedel av medlemmene som møter på årsmøtet, kan hvert medlem innen en måned etter årsmøtet kreve at tingretten tar stilling til om gransking skal gjennomføres ved kjennelse. Det skal avlegges en granskingsrapport. Dersom det er valgt representantskap skal dette føre tilsyn med at formålet til foretaket blir fremmet i samsvar med lov, vedtekter og vedtak i årsmøtet, og ellers utføre oppgaver som er fastsatt i vedtektene. Det kan også fastsettes i vedtektene at foretaket skal ha en kontrollkomitè. Den skal føre tilsyn med virksomheten til foretaket og sikre at foretaket følger lover, forskrifter, vilkår, vedtekter og vedtak som organene til foretaket har gjort. Kontrollkomiteen kan ta opp alle forhold i foretaket til behandling.

TELEMARK
FYLKESKOMMUNE

Telemark fylkeskommune

Besøksadr: Fylkesbakken 8-10, Skien | Postadr: Postboks 2844, 3702 Skien

Sentralbord: 35 91 70 00 | E-post: post@t-fk.no | www.telemark.no